

Mojo Jugoslovanske kmetске zveze. — Cena 38 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. — V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsake sredo ob 6 zjutraj. — Špisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, narečnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopljarjeva ulica štev. 6.

Trgovci, obrtniki!

Važnost volitev v obrtno in trgovsko zbornico.

Liberalci se zaganjajo v nas, zakaj pišemo za volitve, pri katerih volijo obrtniki in trgovci. Na kratko povemo to-le:

33.000 je volivcev trgovcev in obrtnikov. Med temi je samo malih obrtnikov po deželi okoli 18.000. Teh tisočev mi ne pustimo, da bi jih žrjavovci gospodarsko uničili. Ne maramo, da bi stali ti tisoči, ki žive tesno z našim ljudstvom, v zbornici z njim v nasprotju. Zato mora biti zbornica za trgovino in obrt v ljudskih rokah. Iztrgati jo hočemo centralističnim demokratom, ki so toliko hudega napravili Sloveniji v teh osmih letih od prevrata. Ti škodljivci našega naroda morajo izginiti tudi iz stanovskega zastopstva obrtnikov in trgovcev. Kdor to razume, bo vedel, zakaj gremo celo z nekaterimi nasprotniki skupaj, samo, da izrinemo iz zbornice stranko, ki je slovenske stomilijone izročila centralističnim korupcionistom, naš narod pa strada.

Kandidati in namestniki

ki jih morajo voliti vsi naši somišljeniki. Lista kandidatov in namestnikov v trgovini in obrti se imenujejo: Združene stanovske kandidatne liste za volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo. Na kratko pa rečemo: **Jelačin-Ogrinova lista**. Kandidatje in namestniki so sledeči:

TRGOVINSKI ODSEK.

I. KATEGORIJA:

Kandidati:

Josip Verlič, veletrgovec, Ljubljana, Cesta na Gorensko železnico.
Rudolf Stermecki, veletrgovec in predsednik trgov. gremija, Celje, Kralja Petra cesta.
Jurij Picsek, trgovec v Novem mestu.
Vid Murko, trgovec, Maribor, Meljska 24.

Namestniki:

Anton Ravhekar, trgovec, Ljubljana, Pred Škofijo štev. 20.
Martin Vrabl, trgovec, Ptuj.
Franc Lipej, veletrgovec, Brežice.
Anton Fazarine, trgovec, Celje, Kralja Petra 27.

II. KATEGORIJA:

Kandidati:

Leopold Bruderman, trgovec, Konjice.
Venceslav Breznik, trgovec, odbornik trg. gremija, Ljubljana, Stritarjeva ulica 7.
Ivan Grosek, trgovec, odbornik trgov. gremija za novomeški okraj, Trebnje.
Franc Pečuh, trgovec, Gaberje pri Celju.

Namestniki:

Jožef Skafar, trgovec, Beltinci.
Josip Gagel, trgovec, Ljubljana, Sv. Petra cesta.
Maks Vale, trgovec, St. Jerne.
Franc Cajnko, trgovec z vinom, Slovenjgradec.

III. KATEGORIJA:

Kandidati:

Stanko Lenarčič, trgovec, župan in načelnik trg. gremija za logaški okraj, Nova vas pri Rakeku.
Florijan Gajšek, trgovec, Loka pri Zusmu.
Avgust Čadež, trgovec, načelnik trg. in obrt. zveze, Ljubljana, Kolodvorska ulica 35.
Edvard Kukec, trgovec s hmeljem, Zalec.

Namestniki:

Matija Rom, trgovec, načelnik trgovskega gremija, Kočevje.
Krištof Spaniček, trgovec, Rogaška Slatina.
Marko Kardinar, trgovec, Sv. Marjeta na Dr. polju.
Rudolf Kovačič, trgovec, Ljubljana, Kongresni trg štev. 19.

IV. KATEGORIJA.

Kandidati:

Ivan Jelačin ml., trgovec, Ljubljana, Rimska cesta štev. 1, predsednik Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo.
Anton Stergar, trgovec, Kamnik, načelnik trgov. gremija za kamniški okraj.
Franc Korošec, trgovec, Gornja Radgona.
Janko Tavčar, trgovec, Maribor.

Namestniki:

Josip Peteline, trgovec, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.
Josip Lavtičar, trgovec in župan, Kranjska gora.
Davorin Tombah, trgovec z mešanim blagom, St. Vid pri Ptuj.
Maks Turnšek, trgovec, Marija-Nazarje pri Mozirju.

OBRTNI ODSEK.

I. KATEGORIJA:

Kandidati:

Jožef Hafner, lastnik žage in župan, Škofja Loka.
Janez Landič, kleparski mojster, Gornja Radgona.
Ivan Rojina, lastnik pogrebnega zavoda, Ljubljana, Spodnja Šiška 59.
Avgust Pen, gostilničar, Tržec, občina Jurjevci pri Ptuj.

Namestniki:

Franc Zavodnik, mizarski mojster, predsednik obrt. zveze, Glince pri St. Vidu nad Ljubljano.
Anton Lekše, mizarski mojster, Mozirje.
Ignacij Sinigoj, strojar, Ljutomer.

Ivan Srebot, čevljarski mojster, Ljubljana, Ravnikarjeva ulica.

II. KATEGORIJA:

Kandidati:

Jernej Ložar, krojaški mojster, podnačelnik krojaške zadruge, Ljubljana.
Blaž Zupanc, brivski mojster, načelnik obrtne zadruge, Laško.
Valerijan Spruschina, prevoznik in mehanik, načelnik zadruge kovinskih obrti in kolarjev za sodni okraj Ptuj.
Karol Stupan, zidarski mojster, Slov. Bistrica.
Namestniki:
Anton Bule, mesar in gostilničar, Mokronog.
Jurij Moser, izvošček, Ljubljana, Zeljarska ulica.
Peter Zadravec, lastnik mlina in žage, Ormož.
Franc Breznik, pekovski mojster, Mežica.

III. KATEGORIJA:

Kandidati:

Ivan Ogrin, stavbenik in opekarnar, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje.
Anton Lipovšek, gostilničar, Maribor, Gosposka 26.
Stefan Sukič, krojaški mojster, predsednik obrtne zadruge, Murska Sobota.
Ivan Pollak, strojarstvo, predsednik obrtne zadruge, Kamnik.

Namestniki:

Franc Pust, tesarski mojster, Ljubljana, Streliška ulica.
Ivan Černe, sedlar, Lesce.
Hans Schuller, hotelir, Slovenjgradec.
Jakob Jaš, izdelovatelj olja, Št. Ilj pod Turjakom.

IV. KATEGORIJA:

Kandidati:

Janez Vrečar, mizarski mojster, Sp. Domžale.
Jakob Babnik, vodovodni instalater, Ljubljana, Kapiteljska 3.
Miloš Hohnjec, kipar, Celje, Razlagova ulica.
Franc Koradžija, dimnikarski mojster, Maribor, Stritarjeva ulica.

Namestniki:

Joško Toporiš, krojaški mojster, predsednik obrtne zveze, Tržič.
Stefan Litrop, čevljarski mojster, Turnišče.
Anton Benegalija, krojaški mojster, Ljubljana, Poljanski nasip 40.
Vinke Simonič, mehanik, Ptuj.

Kandidate za industrijski odsek bomo še sporočili.

Za volivni odbor združenih stanovskih kandidatnih list trgovcev, obrtnikov in industrijcev v Sloveniji.

IVAN OGRIN I. r.

podpredsednik zbornice za trgovino, obrt in industrijo.

IVAN JELAČIN,

predsednik zbornice za trgovino, obrt in industrijo in predsednik zveze trgov. gremijev.

Navodilo

za volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo.

Kaj prejme vsak po pošti?

Ko prejmete to številko »Domoljubac«, bodo imeli že skoro vsi obrtniki in trgovci v rokah glasovalne listine. Od volivne komisije v zbornici dobe po pošti v zaprti kuverti proti povratnici, ki jo pismonoši vsak podpiše, te-le stvari: a) glasovnico, b) volivno legitimacijo, c) razpis volitev, d) malo kuverto, na kateri je tiskano: »V to kuverto se sme vložiti samo glasovnica«, d) večjo kuverto z naslovom: Volivna komisija Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Obrtniki dobe vse te listine v rdeči barvi, trgovci pa v modri barvi.

Kaj stori vsakdo na to?

a) Vsak naj prebere listek; Razpis volitev.

b) Na glasovnico naj vsak nalepi listek s kandidati. Ta listek je za obrtnike rdeč, za trgovce moder. Ta listek je vsakdo dobil od Jelačin-Ogrinove liste po pošti skupaj z oglasom.

Vsak naj pazi, da nalepi pravi listek, to je tistega, ki ima kandidate njegove kategorije.

Če pa listka nima, naj napiše na glasovnico razločno kandidate kot so v tem »Domoljubac«.

c) Ko je glasovnica izpolnjena, jo denite v malo kuverto, ki ima napis: »V to kuverto se sme vložiti samo glasovnica.« Torej v to kuverto samo glasovnico in nič drugega! Nato kuverto zalepite.

Vzemite potem večjo kuverto, ki ima naslov: Volivna komisija. Vanjo denite zaprto malo kuverto. Zraven pa še volivno legitimacijo. To dvojce mora biti v večji kuverti nič drugega.

d) Ko je to dvojce v večji kuverti, jo zalepite in oddajte na pošto. Znamk ne davajte gori, ker je poštne prosto.

Skrbite, da Vam kak liberallec ne vzame kuverte in je ne uniči.

Če kdo sam ne ve kaj storiti, naj se obrne na kakega našega zaupnika.

Kdaj treba to napraviti?

Zadnji volivni dan je 22. septembra. Ta dan morajo biti vse glasovnice že v Ljubljani. Kar bi prišlo kasneje, je vse neveljavno. Zato napravite vse potrebno brž. Nič ne odlašajte! Tudi zato treba hiteti, da Vam kak žerjavovski agitator ne izmakne glasovalnih listin.

Na kaj pazite!

Bodite pazljivi na sledeče:

1. Poglejte natanko na volivno legitimacijo, v kateri kategoriji volite. V obrtnem odseku so štiri kategorije, v trgovskem spet štiri. Obrtniki imajo rdeče glasovnice in legitimacije, trgovci modre.

2. Vsak naj nalepi na glasovnico listek, ki ga je dobil po pošti od Jelačin-Ogrinove liste. Pazi naj, da na-

lepi imena kandidatov svoje kategorije. Imena kandidatov vidi v današnjem »Domoljubac«.

Četrta kategorija obrtnikov (rdeči) se začne z imenom: Janez Vrečar.

Tretja kategorija obrtnikov (rdeči) se začne z imenom: Ivan Ogrin itd.

Četrta kategorija trgovcev (modri) se začne z imenom: Ivan Jelačin ml.

Tretja kategorija trgovcev (modri) se začne z imenom: Stanko Lenarčič itd.

3. Če bi kdo listka s kandidati za nalepiti ne dobil, naj kandidate iz tega »Domoljubac« razločno prepíše.

4. Če česa ne ve natanko, naj vpraša naše zaupnike.

5. Vsak naj natanko prebere v današnjem »Domoljubac« navodila, kako se voli.

6. Bodite na straži pred sleparijami liberalcev Žerjavove sorte.

7. Ne pozabite, da volijo tudi ženske.

Kako sleparijo demokratje?

Kot pri vsakih volitvah, je tudi pri volitvah za v Zbornico obrtnikov in trgovcev glavno orožje liberalcev laž. Najbolj lažejo, da je njih lista stanovska. V resnici pa so na njihovi listi samo najbolj zagrizeni somišljeniki Žerjavovi. Na drugi strani pa lažejo o naših kandidatih. Izmišljujejo si vse mogoče neumnosti, da bi osmešili moze združenih stanovskih kandidatnih list. Laz ima kratke noge. Sedaj bodo prišli liberalci z njo le do 22. septembra. Ta dan pa jim bo zmanjkalo sape.

Kaj pišejo nasprotniki.

Pred tujim pragom pometajo, svojega gnoja ne vidijo. Če je res, sta se tam okrog Celja sporekla dva gospoda in malenkosten prepir prenesla v sodišče, ko bi ga bila lepše in uspešneje poravnala v domači hiši. »Jutro« je poročalo te dni seveda z velikim veseljem in z debelimi črkami o brezpomembnem dogodku pač zato, ker sta prizadeta gospoda pripadnika stanu, ki ga sovražijo jutroveci iz dna duše. »Jutro« v brezmejni hinavščini sočustvuje z enim, da lahko seka po drugemu. — Svet je pač dolina solza in grešnički smo vsi, vendar dveh vrst: Peter je odsekal hlapcu uho in zatajil Kristusa, in Magdalena se je bila skregala s šestco zapovedjo, a vendar celo »Jutro« ve, zakaj sta oba svetnika. Judež pa si je izbral drugo pot: »nacionaliziral« je mojnjo — z izdajstvom... In se je obesil.

Zmagujejo z izmišljenimi številčkami. Namreč gospodje iz »Jutrovec« dežele. Zasedujem poročila vseh časopisov glede volivnega boja v trgovsko in obrtno zbornico in, dasi sem navajen samostojno demokratiških laži, moram reči, da presegajo neresnice, ki jih podajata po stari navadi »Jutro« in »Domovina« — vse meje dostojnosti. Na Jelačinovem shodu v ljubljanskem »Unionu« sem bil sam navzoč: naštel sem začetkoma zborovanja točno 486 udeležencev, v ogromni večini samih zavednih trgovcev in obrtnikov, a jih je potem še precej prišlo. »Jutro« je pa poročalo, da je bilo na shodu komaj 250 ljudij in še med temi večina radovednežev, le

nekaj »konsumarjev«, trgovca in obrtnika pa da ni bilo skoraj nobenega. Drugi slučaj. Predzadnje nedeljo je imela SLS dva veličastna shoda v Slovenski krajini (Prekmurje). Celo nasprotni listi pišejo o udeležbi 5000 do 6000 ljudij, ki so burno pritrjevali dr. Korošču in drugim poslanecem in gubernikom SLS. — »Jutro« pa drzno poroča o »klerikalni polomiji«, da je bilo na shodu komaj 700 ljudi in še od teh polovica nasprotnikov. Kadar pa dr. Pivko razlaga v oštariji tucatu vinskih bratcev samostojno demokratiški evanglij, tedaj čitamo v »Jutru« ali »Domovini« o stotinah in celo tisočeri udeležencev, o burnih manifestacijah, sploh vse gre za — žerjavovci. Sicer pa ima »Jutro« v golem oziru prav: resnično, vsa poštena Slovenija drvi za samostojnimi demokrati in sicer z za sl u ž e n i m b i č e m v r o k i.

Neiskrenost. »Mi bomo odkrito in iskreno delali na to, da se duhovščini zagotovi pošteno in dostojno plačilo.« To pišejo v »Domovini« ljudje, ki imajo v svojem programu odpravo verouka na naših šolah in ukinitvev z njega poučevanjem združenih skromnih nagrad.

Zadnji »Kmetijski list« poroča o volitvah v trgovsko in obrtno zbornico med drugim sledeče: »Sedaj ne gre za klerikalce, ampak za žerjavovce. Ti morajo povsod ven. Tudi zadnji naš pristaš ni tako neumen, da bi žerjavovcem hotel pomagati do nove politične moči, da bi nas še enkrat preganjali z žandarji. Z združenimi močmi, pinemo iz zbornice ven vso samostojnodemokratiško zgagarijo, ki je celi Sloveniji prizadela že neizmerno škodo.«

Kozel in vrtnar. »Domovina« primerja g. Jelačina in trgovca — s kozlom in z vrtnarjem in piše: »Radi bi poznali bedaka, ki bi hotel kozla napraviti za vrtnarja.« Mi pa pravimo: »Malo bodete našli trgovcev in obrtnikov, ki bodo s svojimi glasovi zaupali vodstvo zbornice — agromerkurski kliki.«

Dr. Žerjav in mežnar.

Mežnar: »Dober dan, gospod doktor! Že dolgo Vas nisem videl. Kako se kaj počutite?«

Žerjav: »Bo že. Ne bo me še vrag vzela.«

Mežnar: »Želim Vam še dolgega in veselega življenja. Sploh se pa nimate bati vraga, saj sem v vaših časopisih že čital tako nekako, da zlodeja ni.«

Žerjav: »Največji zlodeji so klerikalci, to so nevarni ljudje, pred vsem drugim izobraženec nima strahu.«

Mežnar: »Tako, tako. Pa kaj smo vam vendar klerikalci naredili, da ste tako hudi na nas. Premožjenja vam nismo vzeli, zdravja poškodovali tudi ne. Kakor druge, vabijo zvonovi tudi vas v cerkev k

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

službi božji in k spovedi. Gospod doktor, le pridite bliže cerkvi in prepričali se boste, da ni vse tako, kot pišejo vaši časopisi. V našo hišo božjo hodijo preprosti ljudje, pa tudi zelo učeni gospodje. Prav lep prostorček vam bomo dali.

Zerjav: »Čitajte vendar »Domovina«, tam sem izrecno poudaril, da se ne vmešavam v verskocerkvene zadeve in pa, da ni stvar politične stranke, da obdeluje verske nauke.«

Mežnar: »Zadnje pa ne bo res. Ni še dolgo, gospod doktor, kar sem čital v vaših listih članke, ki so žaljivo, nedostojno in neresnično pisali o svetnikih, o čudežih, o papežu in njegovi nezmožljivosti. Poslušal sem tudi dvoje predavanj »kulturnega« društva: pri prvem govoru je poskušal gospod predavatelj vdahniti nam mišljenje, da sveta ni ustvaril Bog, pri drugem pa sem že skoraj bil začel pomišljovati, ali sem sin krščanskega očeta ali — potomec nekega opičjega plemena.«

Zerjav: »Pameten človek verjame le to, kar vidi in kar se da dokazati.«

Mežnar: »Gospod, vera in nje resnice so delo nadnaravnega razodetja, zato jih povsem nikdar ne bodo doumeli človeški možgani. Boj vašega časopisja z vero in cerkvijo ne bo rodil zaželjenih sadov, zato nam je porok zgodovina dveh tisočletij. Ob »Petrovi skali« si je že marsikdo razbil glavo.«

Zerjav: »A vam bodo razbili žepe cerkveni davki. Le pričetajte moj spis v zadnji »Domovini«.

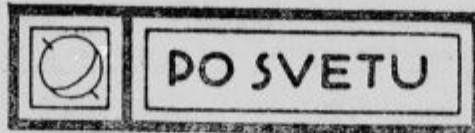
Mežnar: »Vaš prijatelj, moj sosed mi je pokazal dotični članek. Ampak povedati vam moram takoj, da ste slabo poučeni, ali pa nalašč tako pišete.«

Zerjav: »Dobro, pa naj se puste pobožnjaki odreti.«

Mežnar: »Če je v vas kaj srea in dobre volje, boste razumeli, gospod doktor, da s par sto državnimi mesečnimi dinarji duhovnik ne more živeti in voditi gospodarstva. Bere se dobi običajno manj kot je predpisano, v mnogih župnijah pa sploh ni vredno govoriti o tem dohodku. Krsti, pogrebi, poroke »vise v zraku« in današnje tozadevne dajatve daleko ne odgovarjajo predvojnimi cenam in razmeram. Če ima en župnik malo večje posestvo, čigar obdelovanje je pa zvezano z ogromnimi izdatki, ima drugih dvajset ali še več duhovnikov malo ali nič. Redni cerkveni dohodki so po vojni nezadostni, da bi mogla cerkev iz teh vzdrževati popravila, bogoslužju in njega služabnikom namenjenih stavb. Zato so potrebni izredni, prostovoljni doneski in če vse odpove, tudi — konvencionalne obravnave. Vendar pa zadnji način kritja cerkvenih potrebščin ni odvisen od samega upravitelja župnije, temveč od pritrditve višje duhovske in državnih oblasti, ki odloča po veljavnem zakonu.«

Zerjav: »Ampak izsiljevanje visokih prispevkov za nove zvonove je pa res škandal.«

Mežnar: »Cerkev brez zvonov skoraj ni cerkev, in kolikor je meni znano, je bila po vojni nabavljena večina zvonov zavarovanih. Sestavili so se po posameznih župnijah odbori iz ljudstva, ki so se opirali v svojem delovanju na imovno stanje po-

Društvo narodov je začelo zborovati. Za predsednika je bil letos izvoljen naš zunanji minister dr. Ninčič.

Zborovanje narodnih manjšin v Ženevi. Narodi, ki so v posameznih državah v manjšini, n. pr. Slovenci v Italiji, Nemci pri nas itd., so ustanovili tudi svojo zvezo. Te dni zborujejo v Ženevi. Zastopanih je 38 zastopnikov narodnih manjšin iz 19 držav. Zborovanje je otvoril slovenski poslanec v rimskem parlamentu dr. Vilfan. Na dnevnem redu je predvsem razpravljanje o obrambi državljskih pravic narodnih manjšin, tako zlasti materne jezika, volilne pravice itd.

Rusi in Romuni se radi Besarabije, ki so jo Romuni ob prevratu odtrgali od Rusije zelo neprijazno gledajo. Ruski diplomati so že opetovano izjavljali, da se Besarabiji še niso odpovedali in na to tudi ne mislijo. V Besarabijo pošiljajo svoje agitatorje, ob meji pa prirejajo vojaške manevre, da s tem nekako demonstrirajo proti Romuniji. Romune seveda to silno skrbi, ker možno je, da jih Rusi lepega dne, ko bi bili Romuni kje drugje zaposleni, napadejo. Zato je romunska vlada ponudila Rusom pogodbo, s katero naj bi se obedve državi zavezali, da se 10 let ne bosta napadli. Rusi pa na to ponudbo niso odgovorili. Pravijo, da je molk včasih tudi odgovor.

Nemški komunisti proti vstopu Nemčije v Društvo narodov. Kakor vse kaže, bo še ta mesec sprejeta Nemčija v Dru-

števina in temu primerno poprosili prispevka. Mnogo teh odborov je tudi sklenilo, koliko imajo prispevati tisti redki puntarji, navadno iz samostojnodemokratskega tabora, — ki so bili proti nabavi zvonov in proti vsakemu prispevku — če bi ob slučajni smrti v rodbini zahtevali zvonjenja. Menim, da je to pravilno. Ne gre namreč, da bi eni zvonove plačevali, drugi pa, ki so odrekli podporo, si delali ob smrti z zvonjenjem brezplačno parado.«

Zerjav: Čisti računi, to je potrebno v cerkveni upravi.«

Mežnar: »Pri nas so računi čisti, vse je zapisano in vsako leto ob zaključku pozove gosp. župnik ključarje k pregledu. Ampak čujte, gospod doktor: daleč je vaša stranka od vere in cerkve in vendar se drzno vtikate v njeno poslovanje. Zelo čudno se nam pa le zdi: za par tisočakov letnega cerkvenega denarja kličete na pomoč pravosodnega ministra in zahtevate še strožjega nadzorstva kot je; za milijone in milijarde državnih dohodkov in stroškov pa vlada, v kateri je vaša stranka skoraj vedno sedela, žetoliko letni dalano benega obračuna.«

(Pripomba uredništva: Dr. Žerjavova »Domovina« rada omenja »mežnarje«. Vidi se, da je g. Žerjavu ta stan zelo pri srcu, zato smo priobčili ta poučen pomenek.)

štvo narodov. Proti temu pa so nastopili nemški komunisti, ki so predlagali v parlamentu, naj Nemčija ne vstopi v to društvo. Predlog, za katerega so glasovali tudi nemški naciojnali (po naše orjunaši), je seveda propadel. Komunisti delajo najbrž po navodilu iz Moskve. Ruski sovjeti, ki žive v dobrih odnošajih z Nemčijo, se namreč boje, da utegne z vstopom Nemčije v Društvo narodov njeno prijateljstvo do Rusije ohladiti.

Kitajci izgnali ruskega poslanika. Kitajci in Rusi se kregajo radi vzhodnokitajske železnice, ki so se jo Rusi kar polastili. Kitajci zahtevajo železnico nazaj, Rusi se pa za te zahteve ne zmenijo. Sedaj so Kitajci zaplenili vse rusko brodovje na reki Sungari, ruskemu poslaniku v Pekingju pa so ukazali, da ima v treh dneh zapustiti Kitajsko. Besedo ima sedaj — orožje.

Hudi Turki. V Carigradu so štiri ugledne može radi veleizdaje obsodili na smrt in so smrtno obsodbo tudi takoj izvršili.

Abdel Krim odpeljan v prognanstvo. Veliki in slavni može včasih zelo nesrečno končajo zadnje dneve svojega življenja. Pred Napoleonom se je n. pr. tresel skoro ves svet, toda dolgo ni užival velike slave. Zapustila ga je vojna sreča, bil je premagan in odpeljali so ga na samotni otok Sv. Helene, kjer je zapuščen od vsega sveta umrl. Podobna usoda je zadela vodjo marokanskih vstajev Abdel Krima. Dolgo časa se je na čelu svojih rojakov upiral Spanceem in Francozom, a fi so bili v preveliki premoči, premagali so ga in vjeli. Sedaj so ga pa poslali na neki samotni otok v sredi južnega Atlantskega oceana v pregnanstvo, kjer ga čaka enaka usoda, kakor Napoleona.

Nov režim na Grškem. Prejšnji diktator Pangalos, ki se ni niti eno leto solnčil na stolu državnega predsedništva, je že na varnem — v ječi. Enaka usoda je zadela seveda tudi njegove ministre. Za predsednika republike se je postavil admiral Konduritis, ki je imel za ministrskega predsednika vodjo revolucije, generala Kondilisa. Ta je sestavil vlado. Toda komaj so se gospodje dobro vsedli k vladni mizi, se je že oglasil tretji, ki tudi hoče imeti svoj delež. Ta mož je pa general Plastiras, ki je za časa Pangalosa pobegnil v inozemstvo. Ko je slišal o zopetni revoluciji v domovini, je brž hitel domov, a prišel je prepozno. Vladni stolčki so bili že razdeljeni. Zato niti ni šel v Atene, kjer bi ga najbrž preveč gostoljubno ne sprejeli, ampak se je ustavil v severni Grčiji, kjer je že dobil vojaštvo na svojo stran. Od tu pa piše pisma vladnim gospodom v Atene (glavno mesto Grčije) z raznimi dobrohotnimi nasveti, zraven pa grozi, da bo mahnil z armado nad Atene, če gospodje tam ne bodo pridni in lepo ubogljivi. Nova vlada sicer obljublja, da hoče ljudstvu vrniti svobodo in v oktobru razpisati volitve, da ljudstvo izbere može, ki naj vzamejo v roke državno krmilo, vendar ni pričakovati zboljšanja, dokler bodo častihlepni generali imeli prvo besedo v grški državi.

NOVICAR

Vsem somišljenikom.

22. septembra je zadnji dan volitev v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo. Ta dan morajo biti vse glasovnice v rokah volivne komisije. Pojdite povsod po deželi obrtnikom in trgovcem pri teh volitvah na roko. Pomagajte jim, da prav volijo in da pravočasno oddajo vse potrebno na pošto. Ko prejmete »Domoljuba«, bodo skoro vsi imeli glasovalne listine v rokah. Preberite navodilo v »Domoljubu« in skrbite, da vsi tako j volijo in prav volijo.

Sv. Oče slovenskim Orlom.

Letos bi se imel vršiti v Rimu velik kongres katoliških telovadnih organizacij, katerih zveza ima svoj sedež v Parizu. Velike mednarodne prireditve te zveze se vršijo vedno drugod. Letos si je izbrala zveza Rim, leta 1929. pojdemo v Prago. Ob enem s prireditvijo se vrše vedno tudi velike mednarodne tekme katoliških telovadcev. Pri teh tekmah so dosedaj stali slovenski Orli vedno v prvih vrstah (v Parizu, Strassbourgu). Tudi letos se je odzvalo vabilu 13 držav. Tudi Orli so pripravili svojo telovadno vrsto ter organizirali posebni vlak v Rim na mednarodno prireditev.

Tik pred začetkom slavnosti pa so fašisti v nekem mestu napadli veliko prire-

V Italiji odpravijo parlament. Italijanski fašisti so zatrli že skoro vso samoupravo. Diktirati hočejo celi državi iz Rima. Poslanska zbornica, v kateri so si z nasiljem izsilili večino je samo še slepilo za inozemstvo. Degradirali so jo na čisto navaden glasovalni stroj, ki mora glasovati tako, kakor hoče Mussolini. A še celo to je fašistom preveč. Odpraviti nameravajo tudi poslansko zbornico, češ, da so se časi spremenili in da se je treba prilagoditi novim razmeram, namreč fašistovskemu diktatu.

Bolgarski kralj se ženi v Italiji. Bolgarski kralj Boris se je zaročil z italijansko princezino, ki je prišla v Bolgarijo na oled. S to poroko namerava Italija tudi Bolgarijo spraviti pod svoj vpliv.

Jugoslovansko-madžarsko prijateljstvo. Med našo državo in Madžarsko ni skoro nobenega stika. Niti sodišča si ne nudijo pravne pomoči, kakor je to navada z drugimi državami, v katerih oblastva rešujejo vloge naših oblastev in obratno. Loči nas res pravcati kitajski zid. Te dni pa je madžarski državni upravnik Horty imel ob priliki proslave bitke pri Mohaču govor, v katerem je omenil, da smo se svoje čase skupaj borili proti skupnemu sovražniku — Turku in pripomnil, da upa, da se bo staro prijateljstvo med obema državama zopet obnovilo. Iz teh besedi sklepajo, da si Madžarska želi prijateljskega razmerja z nami, kar je pozdravljati tudi z naše strani.

ditev italijanskih katoliških dijakov, da so se morali le-ti umakniti v Assisi, kjer so na tihem zborovali. Spričo tega fašistovskega nasilja je papež Pij XI. odpovedal kongres katoliške mladine kot velik, pred celim svetom podani protest proti fašistovskemu nasiljem. Naravno je, da je italijansko vlado ta protest silno zbolel in se je Mussolini na vse strani opravičeval.

Slovenski Orli, ki so prejeli brzojavno odpoved dva dni pred odhodom, niso mogli več odpovedati udeležbe, ker so bili udeleženci iz Bosne na potu in ker je imela zveza že skoro 200.000 Din izdatkov, ki bi jih v nobenem slučaju ne mogla pokriti. Zato se je uredil izlet kot romanje v večno mesto Rim.

Naši Orli so bili tudi sprejeti pri svetem Očetu, kateri je imel nanje naslednji nagovor:

»Prepričani smo in dobro podučeni, kako globoko veren je Vaš slovenski narod, Slovenci so ves čas bili vdani sinovi sv. Cerkve. Zato je pač prav Vaš današnji obisk najlepši dokaz, da živa vera prednikor živi tudi v Vas. Prišli ste v Rim, da se tu ob virih žive vere še bolj utrdite in usposobite za boj, katerega pač moramo bojevati vsi. Veliko je težav v življenju. In prav za te težave najdemo sredstev in pripomočkov v naši veri. Vaša pot Vas vodi tudi v Assisi, kjer letos praznujejo 700-letnico sv. Frančiška. Tudi tam boste prejeli novega ognja za versko navdušenje, katerega želim, da ponese tudi domov med Vaše brate in sestre, med Vaše očete in matere, med Vaše otroke in bolnike, kateri te žive vere najbolj rabijo. Bodite Vi, mladina, pravi apostol molitve, apostoli pravega krščanskega življenja. Zahvalim se vrlemu Vašemu škofu, ki tako vzorno deluje, zahvalim se odboru in voditeljem Vašim. Srečen sem, da gledam pred seboj zaropnike Vaših Orlov. Prav tem naj velja moj blagoslov, da bodo telesno močni in duševno čvrsti v boju za krščanske pravice in resnice. Moj blagoslov naj se razlije dalje na vse Vaše organizacije, mladeniške in dekliške, na ženske in moške, nad stanovske in prosvetne — nad celo Vašo katoliško akcijo. — Zlasti pa blagoslavljam delo Vašega škofa in Vaših duhovnikov, da bi njihovo delo rodilo vedno lepših sadov.«

Ta prisrčni nagovor sv. Očeta, ki je kljub najtežjim razmeram že ponovno pokazal posebno ljubezen do Slovencev, bo naši mladini dal novega ognja, da še poglobi v sebi ljubezen do Kristusovih naukov, do sv. Cerkve ter do njenega poglavarja.

Ubožna oskrba otrok.

Pred več časom sem čital v »Domoljubu«, da je pošiljala neka občina (ime je navedeno) pet mesecev starega otroka na preživljanje od hiše do hiše. Človek bi mislil, da je to edini in osamljeni primer.

Pa ni tako. — Socialno čuteč človek bi pač mislil še več: da je kaj takega sploh nemogoče. A se vendar-le dogaja! — Resnično žalostno je, če pomislimo, kako malo razumevanja imajo ponekod o socialnih nalogah občine. Ze po najnavadnejših pravilih človeštva, po naravnem pravu, bi kaj takega ne moglo in ne smelo biti. Kako pa naj postane neboljeno dete koristen član človeške družbe, ako se bo izrejevalo po tem načinu občinske ubožne oskrbe, čim pride k zavesti in bo občutilo vso težo svoje britke usode, ko bodo že kot otroka bila po petah tuja vrata le prepigosto vrh vsega še negostoljubnih hiš. — Treba je torej, da se tak nečloveški, nesocialni, in tudi protipostavni način vzgoje otrok in preživljanja od hiše do hiše javno ožigosa, kjerkoli se pojavi.

Zato je treba pojasniti ljudem, da je tako ravnanje tudi po zakonu nedopustno, če že mora biti povsod zakon edino sredstvo, da se odpravi zlo. — Preveč bi trdili, če bi dejali, da je naš ubožni zakon (za bivšo Kranjsko z dne 28. avgusta 1883. leta, dež. zak. št. 17) moderen ali idealen. Vendar izključuje otroke pod štirinajstimi leti oskrbovanja od hiše do hiše po določbi § 19., II. odst. litt. a). Izjemo dopušča le tedaj, če hodi z otrokom oče ali mati, če je namreč ob enem tudi ta v taki oskrbi. Sicer je pa skrajni čas, da se tako porivanje ubožcev od praga do praga, nemalokrat tudi čez prag, že vendar enkrat jenja. Saj ni v čast nobeni, še tako revni občini. S tem načinom ubožne oskrbe se le vzgaja beračenje. Toda otroci bi se sploh nikoli ne smeli pošiljati od hiše do hiše.

F. K.—n.

d Kaj bo s 4000 delavci? Največja odjemalka trboveljskega premoga je državna železnica. Te dni je železnica naenkrat prenehala jemati premog pri Trboveljski družbi, ker ji je predrag ter bo menda čenjši premog uvažala iz inozemstva. To je vse lepo, da država skuša pri premogu prihraniti ter gospodom od Trboveljske družbe nekoliko pristržiti preobilni dobiček, toda pri tem mora gledati na 4000 delavcev, ki bodo ostali brez dela. Država ima vendar dovolj sredstev na razpolago, da družba cene mora znižati, ne gre pa, da podpira tujo industrijo, domače delavstvo pa izroči skrajni bedi.

d Spremembe duhovnikov v ljubljanski škofiji. Za župne upravitelje so bili imenovani: Jožef Cuderman, župni upravitelj v Št. Lambertu za župnijo Koprivnik v Bohinju, Janez Mevželj, kaplan v Selcih, za župnijo Sv. Lenart nad Škofjo Loko, Franc Lambert Ramšak, kaplan v Dragatušu, za župnijo Vrh (Sv. Trije Kralji), Anton Znidaršič, kaplan v Starepi logu, kot ekstrensko upravitelj župnije Topla Reber. — Premeščeni so bili: Franc Hiti, prefekt v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano, za kaplana na Mirno, Jožef Mlakar, prefekt v zavodu sv. Stanislava, za kaplana v Skocijan pri Mokro-

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trilateralnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 11

negu; kaplani: Ivan Sekula iz Kostanjevice za prefekta v zavod sv. Stanislava, Frano Učakar iz Loškega potoka na Bloke, Janez Habjan iz Vinice v Loški potok, Anton Vovk iz Medlike v Trziču, Andrej Kušlan iz Sodražice v Stopiče, Martin Bukovec iz Skocijana pri Mokronogu v Št. Vid pri Stični, Janez Kraljič iz Mirne v Šmarji, Janez Primar iz Kamnika za beneficiata v Šmartno pri Litiji, Janez Frančič iz Št. Petra pri Novem mestu v Kamniku, Anton Dolinar iz Trziča v Borovnici. — Nameščeni so bili semeniški duhovniki: Franc Glinšek in Silvester Skebe kot prefekta v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano; kot kaplani: Viljem Cunder v Št. Petru pri Novem mestu, Leon Kristanc v Sodražici, Matija Lamovec v Selcih nad Skofjo Loko, Julij Slapšak v Skocijanu pri Mokronogu, Franc Studen v Kočevju.

d Novi župnik v Stranjah pri Kamniku je g. Janez Langerholc, ki je dosedaj vršil dušno pastirstvo pri Sv. Lenartu nad Skofjo Loko. — V Kolovrat pa je prišel za župnika g. kaplan Sušnik iz Šmarja na Dolenjskem.

d Pismo iz Kanade. Bull Aiver. Canada, 16. avgusta 1926. Spoštovani g. urednik! Kot vnetim čitateljem »Domoljubca«, nam dovolite skromen količek v Vašem cenj. listu. Smo daleč, oh tako daleč v tujem svetu, daleč od naših dragih domačih... Pa vse eno ne pozabimo naše mile domovine, ljubimo jo, kot smo jo doma — še bolj... Saj domovina ni kriva, da za nas ni bilo več prostora v njenem zavetju, ni kriva, da toliko njenih čvrstih sinov izgublja svoje moči v prid — tujcem. Ne! Ni ona kriva. Kriv je oni vseomogočni demon, ki še danes odpira nad njo svoje žrebo in ki posebno za nas Slovence ne pozna usmiljenja — kriv je nesrečni — centralizem, to je bič, katerega nam je spletla Zorjavova stranka. Kaj ni naša domovina dovolj bogata za vse, ki hočejo delati? Dovolj! Pa kaj pomaga, ko nisi gospodar v lastni hiši, ko ti nad glavo visi Damoklejev meč — centralizem. Da, on je kriv, da nam je lastna mati domovina — mačeha. Mi živimo tukaj precej daleč v Kanadi. Poleg tega smo pa tudi jako daleč od naselbin, v šumi. Slovencev se nahaja še precej tukaj okoli. Vendar se malo, skoraj nikoli ne vidimo radi slabih prometnih zvez: avto stane do bližnjega mesta 4 dolarje. V opomin vsem onim, ki mislijo za nami, povemo, naj se prej dobro informirajo, kam gredo. Nič ni hujšega tukaj, kot biti brez dela in poleg tega pa še brez denarja. Verjemite nam, ki smo že vse to izkusili. Na garancijo agencije za delo se nikar ne zanašajte. Tudi nam so obetali, a nazadnje — pomagaj si sam, če si moreš... Čitali smo že doma enkrat en tak opomin v »Domoljubcu«, pa nismo hoteli verjeti. Sedaj, ko smo morali občutiti to na lastni koži, sedaj verjamemo in tudi Vi nam boste verjeli, če ne prej, pa pozneje. Sedaj pa še najlepše pozdravljamo svoje drage domače in sploh vse čitatelje »Domoljubca« vsi podpisani: Franc Mlakar, Janez Poje, Ivan Kordiš, Franc Knaus.

d Kralj in kraljica sta se iz Dalmacije vrnila na Bled.

d Za poplavljenca Naš poslanec Vesenjak je obiskal ministrskega predsedni-

ka ter ga opozoril, da naj vlada vendar kaj stori za poplavljenca na Stajerskem. Dalje je opozoril predsednika, da se morajo cestnim odborom izplačati še dolžne vsote. Minister je obljubil, da se bo osebno zanimal zato, da se te vsote vnesejo v prihodnji proračun.

d Čebeloreja v Mariboru in okolici. Čebelarji po mariborskih vilah in iz okolice se zelo pritožujejo radi katastrofe, ki grozi čebeloreji. Noči in jutra so namreč v Mariboru in okolici tako mrzla, da se upajo čebele še le krog poldne na pašo in sicer imajo sedaj še edino ajdin cvet. Čebelarji že dolgo časa polagajo sladkor in vsled te umetne prehrane čebele bolehalo na prebavilih in poginjajo. Tej boleznici se je pridružil še črv, ki preganja te živalice iz panjev in je resna nevarnost, da bodo čebelarji krog Maribora prihodnjo pomlad brez čebel.

d Nov spomenik v Ljubljani. V parku pred justično palačo v Ljubljani so ob prazniku vrgli kip cesarja Franca Jožefa z viškega podstavka ter postavili na njegovo mesto veliko vazo. Sedaj pa so to vazo odstranili ter postavili na njeno mesto doprtni kip velikega slovenskega jezikoslovca Franceta Miklošiča, po katerem se tudi imenuje cesta, ki vodi mimo parka.

d Kongres pravnikov (odvetnikov, sodnikov, notarjev itd. se bo ta četrtek začel v Ljubljani ter se bo končal v nedeljo. V Ljubljano pridejo pravniki iz cele države.

d Najvišje število bolnikov v ljubljanski bolnici. Naval na ljubljansko bolnico je vedno ogromnejši. Od 1. jan. do 31. avgusta je bilo letos v bolnici 10.017 bolnikov, število, ki se od prejšnjega leta ni doseglo. Vsak dan je v bolnici 500 do 600 bolnikov in vsak dan jih prosi sprejema 30 do 50.

d Poziv usmiljenim srem. Kakor smo že poročali, je sobotni požar v Sp. Dupljicah pri Grosupljem povzročil ogromno škodo. Kdor bi hotel ubogim pogorelcem pomagati, naj pošlje svoj prispevek županstvu občine Grosuplje. Pomoč je nujno potrebna!

d »Jutro« je bilo obsojeno na 2000 dinarjev globe ter na povračilo pravnih stroškov, ker ni hotelo priobčiti popravkov, ki mu jih je poslal poslanec dr. Kulovec. Vrhutega je bil »Jutrov« advokat dr. Knaflič obsojen na 200 Din, ker se ob tej priliki pred sodiščem ni baš prelepo obnašal.

d Pozni čebelarj. Posesnik Pugelj Anton iz Št. Lovrenca pri Vel. Loki je dobil zadnji čebelarj 5. septembra.

d Loterija izobraževalnega društva na Breznici se preloži za par tednov, da bodo končana zidarska in tesarski dela v novem »Društvenem domu« na Breznici. Dan žrebanja se pravočasno objavi. Ta čas pa pridno naročajte in kupujte srečke, ki stane vsaka samo 5 Din, z njo pa lahko zadenete lepo novo sobno opravilo iz trdega lesa, šivalni stroj, kolo, slamoreznicu in še drugih 500 krasnih dobrot v vrednosti nad 50.000 Din. Poleg tega dobi 10 naj-srečnejših razprodajalcev vsak po pet zlatih dolarjev. Kdor je srečke že prejel, naj jih plača takoj, ali pa jih nemudoma vrne, ker društvu srečk primanjkuje. Kdor srečk ne plača in ne vrne, jih bo moral pla-

čati po žrebanju, a zadeti more dobitke le tisti, ki plača srečke še pred žrebanjem.

d Radeckijev veteran umrl. Poroča se nam od Sv. Gregorja: Ob starosti smo. Umrl je Radeckijev veteran, morda zadnji, ki se je boril na Ogrskem zoper Košuta in potem zoper uporne Italijane, Matevž Skrbec. Pet dni mu je manjkalo do 97 let. Še lansko leto je prišel za svoj god v župno cerkev k sv. maši in k sv. obhajilu. Prišel je tudi k vsakim volitvam do zadnje in volil SLS. V domači vasi na Grabnu je bil ljubljenec vseh, staro in mlado se je zbiralo krog njega in vsaka gospodinja, kadarkoli je napravila kaj boljšega, je odločila boljši delež za strica Matevža, tudi županstvo ga je posebno ob godu in sv. Miklavžu obdarovalo z obilnejšimi darovi v njegovo veliko veselje. Tudi sosedom bi se bil rad odslužil in še kot devetdesetletnik je bil užaljen, če ga niso povabili med kosce, mlade junake. — Sedanji starosta v župniji pa je devetinosemdesetletnik Franc Zgonc, ki še mladeniško nosi svoja leta.

d Bukev jo je ubila. Posestnica Jera Bole na Mejah je žela 28. avgusta skupno s svojim možem praprot ob robu gozda. Tik Jere so odsekavali Polanci bukev, ki je padla nenadoma in pri priči ženjico ubila.

d Kar tri nesreče v eni družini. Pri Mali Nedelji so doleteli Benkovo hišo v Precetincih kar tri nesreče. Začelo se je, ko so odnesli uzmoviči iz omare izkupiček za kravo. Ali ni denar naložen veliko bolj varno v hranilnici nego pa v kakih trlihi skrinji? Grozen je bil za Benkove 4. avgust, ko je zmečkala mlatilnica nego 15 letni hčerki Mariji. Ker je zgubila preveč krvi, so jo poslali iz mursko-sobotške bolnice nazaj domov, kjer je tudi umrla. V tretje gre rado, je rekel nesrečni oče. In res, že na dan pogreba hčerke se je izpolnila njegova prerokba. Ko je vozil snopje, so se mu splašili na njivi voli. Padel je pod voz, kolesa so mu šla preko noge in mu jo strla. Ko bi bil poslal takoj po zdravnika, bi mu bilo pomagano, tako pa je izdihnil radi zastrupljenja krvi. Ravno tri tedne za hčerko je odšel v večnost ubogi oče.

d Strašna smrt pod potniškim avtomobilom. Alojzij Bunc, mladenič 24 let, iz Škrbine, se je v nedeljo vozil na kolesu iz Gorjanskega proti Komnu. Nasproti mu je privozil velik potniški avtomobil, ki vozi iz Komna v Trst. Bunc je padel s kolesa tik pred avtomobil, ki ga je nato povozil. Ubogi mladenič je bil na mestu mrtev.

DOBRO BLAGO! NIZKE CENE!

»OBLAČILNICA«

manufaktur, trgovina na debelo in drobno
Ljubljana, Miklošičeva cesta 7

ima najlepšo in največjo izbiro raznega
sukna, hlačevine, volnenega blaga za
ženske obleke, barhenta, flanele in dru-
gega perilnega blaga

po izredno nizkih cenah.

Naročniki »Domoljuba«, kupujte manu-
fakturno blago le pri »OBLAČILNICI«

PO DOMOVINI

HINJE.

(Parni mlin in žaga.)

Tam pomladi sem bil zadnjikrat v Suhi Krajni. Razni opravki so mi zopet porinili potno palico v roke. Na Prevolu me je najbolj užalostila novica, da so umrli Mrakov oče. Bili so izredno gostoljuben in blag mož. Vsled smrti so domači opustili gostilno in trafiko. — Hinje so me pa naravnost iznenadile. Že od Pleša sem sem slišal neko čudno bobnenje. Kaj neki more to biti, sem si mislil. Kar zagledam tik ob cesti tri nove stavbe: mlin, žago in hlev. Vse — hleva kajpada ne — bo gonil parni stroj, katerega so kupili na Rakeku. Ravno so za prvo poskušnjo žagali. Prav lepo teče, le tuintam kake malenkosti rade nagajajo. Veliko dela, truda in skrbi je bilo treba, da so se iz tega skalovja dvignile stavbe. Notranjost mlina v tem času še ni zgotovljena, upanje pa je, da bo v pozni jeseni že vse v teku. Ta nova naprava je za Suho Krajno velikanski napredek in dobrobit za ljudstvo. Duša vsega delovanja je g. župnik, ki sam vse vodi in od jutra do mraka pomaga pri delu. Malo nerodno je, ker ni strojnika. Bil je pač že dober mesec zaposlen, potem je pa službo odpovedal, češ, da je predolgočasno živeti v Suhi Krajni.

Na nasprotni strani žage se tudi dviga nova stavba. Tukajšnjega pismonoša g. Pomanja je obilica družine prišliła, da zapusti sedanje stanovanje in si zgradi lasno ognjišče. Bo prav lična stavba.

S pošto je pa žalostno v Suhi Krajni. Samo trikrat na teden so prebivalci tako srečni, da zvedo novice iz ostalega sveta. Kar je drugod že zastarelo, morajo tu vzeti za novo. Ko bi vsaj štirikrat prihajala in to bi z ozirom na novo podjetje bilo silno potrebno.

Dva vlomilca na varnem. Dva pokliena in spretna vlomilca, ki imata na vesti dolgo vrsto vlomov, sta zopet na varnem. Prvi je 26 letni Pibernik, doma od Sv. Urha pri Krškem, drugi pa je Mirko Ličen, ki se bo moral zagovarjati radi 40 vlomov.

D vlomilska smola. Na koroškem kolodvoru v Mariboru so ponoči vlomili lopovi v sekcijnsko pisarno, kjer so upali, da dobijo v blagajni denar, ki je bil namenjen za izplačilo delavcem in uradnikom — okrog 300 tisoč dinarjev. Blagajnik pa je slučajno denar vtaknil v drugo blagajno kot po navadi. V vlomljeni blagajni je pustil le drobiž — 700 Din ter par kuvert s plačami uradnikov — več deset tisoč dinarjev. Vlomilci so drobiž pobrali, kuverte pa so pustili, ker niso slutili, da je v njih denar. Imeli so torej izredno smolo. Še hujša smola pa bo, ko jih izsledí policija, ki bo tičke kmalu imela v rokah.

d M. V. Osebná zadeva, ki je tiskovni zakone prenese. Pa je tudi boljše, da take stvari doma ostanejo.

Kmetske hiše so vse prav lične, na zunaj in znotraj. Olepšali so jih letos o priliki, ko se je vršilo posvečenje družin Sreću Jezusovemu. V celi fari se je posvetilo 275 družin.

Letina je v teh krajih z ozirom na obilno deževje precej povoljno. Vremenskih katastrof tu ni bilo nikakih in povodenj se tu ni bati nikakih. Le koruza in fižol sta vsled črvov precej trpela. Žita imajo pa skoro vsi več kot druga leta. Tudi mrva ni preveč slaba.

V župnišču sem pa zapazil nova okna.

TRATA V POLJANSKI DOLINI.

(Orlovski nastop.)

Prireditev Tratarske Orlovske srenje je zelo lepo uspela. Pred društvenim domom na Trati se je uredil lep in dolg sprevod, ki je z godbo gasilnega društva iz Škofje Loke na čelu odkorakal skozi Gorenjo vas na telovadišče na Hotavljah, kjer se je vršila skušnja za nastop. Po skušnji so odkorakali Orli v cerkev. Nastop na telovadišču je otvoril br. srenjski predsednik, na kar sta govorila g. Miklavčič, bančni uradnik iz Ljubljane in br. podpreds. odseka Poljane I. Pirkovič. Govorom so sledile proste vaje članov, članice, mladenk, gojenk, mladev in naraščaja, ki so bile splošno dobro izvedene. Pri orodni telovadbi na krogih, drogu in bradlji pa smo imeli priliko občudovati izredno spretnost telovadcev žirovskega in tratarskega odseka. Prosta zabava, ki je sledila telovadbi, se je končala z mrakom.

Vsem pa, ki so kakorkoli pripomogli, da je prireditev tako lepo uspela, se tem potem najprisrčneje zahvaljujemo. — Bog živi!

IZ BRUSNIC.

Dne 11. septembra (v soboto) se bo vršil v Velikih Brusnicah semenj za vsakovrstno živino. Ker je pričakovati, da bo mnogo živine prignane na semenj, zato se vabijo kupci v Velike Brusnice. Tudi domačini naj priženo mnogo živine v Velike Brusnice, da se bo brusniški semenj zboljšal, posebno sedaj, ko so domačini oproščeni sejmarine; pač pa mora imeti vsak posestnik živine živ. polni list s seboj.

METLIKA.

Prebridka izguba je zadela našo župnijo, ko so nas zapustili naš nadvse goreči in ljubeznivi gospod Anton Vovk. Bridko žaluje cela fara po njih. V žalosti ključemo dobremu gospodu: Bog ga živi mnogo mnogo let ter naj mu povrne njegovo dobroto, ves njegov trud, ki ga je z nami imel.

STARA LOKA.

(Prireditev.)

»Orele« v Stari Loki vprizori s sodelovanjem naših skadnikov v nedeljo dne 12. septembra v prostorih g. J. Gosarja, po domače Blažeškoveca, na »fari« po popoldanski službi božji dramo »Dome« v štirih

dejanjih. Ker je igra delo našega nekdanjega kaplana gosp. J. Jalena, bo gotovo še v večji meri vse zanimala in zato upamo, da ne bo nikogar, ki bi zamudil to predstavo. Bog živi!

IZ ŠINKOVEGA TURNA.

(Blagoslovitev brizgalne.)

Naše gasilno društvo prav pridno deluje. Imelo je že več prireditev. Dasi je šele eno leto staro, si je že omislilo novo brizgalno. Blagoslov brizgalne bomo imeli dne 19. septembra, ako bo pa slabo vreme, pa dne 26. septembra. Popoldne ob 2 bodo pete litanije, po litanijah blagoslov, potem veselica. Vsa čast vam, možje in fantje, ki se niste ustrašili truda, potov in stroškov, pa tudi nasprotnikov se ni manjkalo. Vabimo vse blage prijatelje našega društva. Imamo tudi kmetijsko podružnico, ki si je že nabavila čistilnik za žito, in travniško brano. Le tako naprej!

DOBOVA.

(Orlovska prireditev.)

Krško orlovsko okrožje se ne more ponášati z večdesetletno zgodovino, saj deluje šele nekaj let, toda nedelja, dne 29. avgusta 1926 bo pač ostala zapisana v kroniki tega okrožja z neizbrisnimi črkami. Bil je po trudapolnih pripravah dan odmora, dan zmage, dan veselja, dan, ki bo prinesel v orlovsko organizacijo v Posavju novega ognja, novega navdušenja. Po prihodu vlaka ob pol 10 se je izvršil na postaji sprejem došlih gostov, nakar se je razvil dolg in pester sprevod z godbo na čelu proti župni cerkvi k skupni službi božji. Z ognjivito apostolsko besedo je kazal cerkveni govornik o. Odilo Hajnšek, gvardijan frančiškanskega samostana v Brežicah, naši mladini čednostno pot, ki vodi k Resnici in Življenju. Popoldanska prireditev se je pričela ob 2 s petimi litanijami. Kakor dopoldne, tako je tudi popoldne naša mladina, številni gostje in domače ljudstvo napolnimo cerkev. Po končani cerkveni pobožnosti pa so se začele vsipati množice na telovadišče, tako da je šest blagajnikov in blagajničark imelo posla dovolj, da je postreglo vsem številnim gostom z vstopnicami. Točno ob 3 se je začel izvajati telovadni spored, ki je bil prav pester, zanimiv in obširen. Strokovno poročilo o telovadbi bo bržčas prinesel Orlovski Vaditelj, tukaj bo di omenjeno samo toliko, da je bila soglasna sodba: lepo je bilo. Nastopili so člani, članice, mladei, mladenke, naraščaj in gojenke v dveh skupinah: nekoliko večje in še čisto male 4—5 letne, tako da bi skoraj rabil daljnogled, da bi jih videl, tako so bile male. Pri orodni telovadbi na drogu in bradlji in pri skoku v višino s palico smo občudovali gibčnost in izurjenost članov. Prav številno so posetili prireditev tudi br. orli in s. orlice iz Zagreba, ki so tudi nastopili z lastnimi vajami. Ugajale so nam zlasti simbolične vaje z melanholično-otožnim petjem s. orlic iz Zagreba in simbolične vaje »Lepa naša domovina« bržič.

POZOR KROJAČI, ŠIVILJE in NESIVILJE

Stari trg št. 19: Dne 15. septembra pričetek tečaj. Čitaj podrobnosti v zadnji številki »Domoljuba« in v nedeljskem »Slovencu«.

ških orlic. Med telovadnimi točkami je imel na zbrano orlovsko mladino in številno občinstvo br. dr. Godnič iz Celja kratek, a jedrnat in programatičen nagovor, ki je bil sprejet z večkratnim navdušenim pritrjevanjem. Tudi zastopnik zagrebškega Orla je pozdravil zbrano množico. Po končani telovadbi se je razvila pri Katiču kratka, pa pristréna domača in prijateljska zabava, ki je z nastopom mraka končala. Vsa prireditve je bila dobro zamišljena, točno izvajana. Orlovske čete so pokazale red in disciplino. Ne bomo trdili, da je bilo vse prvovrstno in brezhibno, pa kdor pozna razmere v Posavju, kdor ve, koliko raznovrstnih težav imajo posamezni odseki in krožki, mora priznati, da je bil uspeh prve okrožne prireditve lepo plačilo in nagrada za požrtvovalno delo. Ljubi Bog nam je naklonil tudi nadvse ugodno vreme in tako so poleg številnih moralnih, tudi materialni uspehi prav zadovoljivi.

KRANJ.

Kranjsko orlovsko okrožje ima v nedeljo, dne 12. septembra 1926 v Križah pri Trziču na Gorenjskem celodnevno okrožno prireditev. Z sigurno gotovostjo in zavestjo pričakujemo, da posesti našo prireditev v nedeljo vsa zavedno misleča Gorenjska, ki simpatizira z orlovskim pokretom.

Sporod slavnostnega dne je sledeč: Dopoldne od pol 9 do 9 zbiranje članov, članic in naraščaja na postaji v Križah, ob 9 sprevod (od postaje skozi Pristavo v Križe k župni cerkvi), ob 10 sv. maša v župni cerkvi, po sv. maši skušnje za telovadni nastop, od 12 do pol 2 kosilo. Popoldne ob 2 litanije v župni cerkvi, ob 3 na vrtu g. Zupana javna telovadba z naslednjim sporedom: a) štafetni tek na 50 m poleg telovadišča za častno darilo; b) (na telovadišču) proste vaje članic; c) proste vaje članov; d) proste vaje naraščaja (naraščaj nastopi skupno); e) orodje (člani: nižja skupina); f) govor; g) mladenke; h) članice (simbolične vaje: Po jezeru); i) orodje (člani: višja skupina) i) zaključna skupina z govorom.

Po telovadbi na istem prostoru prosta zabava z godbo, petjem, srečolovom in šaljivo pošto. Pri celi prireditvi sodeluje godba katol. delavskega društva z Jesenic. Prireditve se vrši ob vsakem vremenu. Za polovično vožnjo je zaproseno, uspeh prošnje se bo objavil v »Slovenec«. Narodne noše dobrodošle. — Gorenjci! Kranjsko orlovsko okrožje apelira na vas ter pričakuje, da se v najobilnejšem številu odzovete našemu vabilu in pokažite, da znate ceniti delo, ki ga vršiti tako vztrajno orlovska organizacija med našim narodom. —

POLITIČNI ZAPISKI

p Fotografija pristnega liberalca. V četrtek je prišel v Ljubljano telegram, da je ljubljanski gerentski svet odstavljen in da prevzame občino vladni komisar Mencinger, ki naj pripravi vse potrebno za volitve. Tedaj je Žerjavovo »Jutro« pisalo, da je to zasluga liberalne stranke, da se čimpreje v Ljubljani razpiše volitve. Medtem pa so liberalci šli v Belgrad ter pregovorili notranjega ministra, da svoj ukrep prekličé, ker da morajo liberalni gerenti še ostati radi volitev v trgovsko zbornico. In minister se je vsedel na ta lim. V petek je prišla druga brzojavka, da gerenti ostanejo. In sedaj — čujte, ljudje božji! — je Žerjavovo »Jutro« pisalo, da so klerikalci hoteli odstraniti gerente ter so že pregovorili notranjega ministra, pa da so liberalci vso to reč kratkoma prevrnili. — Vidiš, sedaj pa imaš pred sabo sliko pristnega liberalca: lažnik in hinavec, da sam sebi smrdi. Da je tak Judež za 30 srebrnikov prodal svoj lastni narod centralističnim tringom, je povsem razumljivo. Ni pa razumljivo, kako da morejo nekateri zaslepljenci naročati še njegove liste: »Dmovino« in »Jutro«.

p Boj v radikalni stranki traja dalje. Pašičevi pristaši so napeli vse strune, da spravijo starega Pašiča zopet na krmilo. Zato so poslali v Monte Carlo, kjer Pašič sedaj biva, odposlanca, ki naj povabi Pašiča, da čimpreje pride domov. Ko bo Pašič doma, upajo, da se bodo borili z večjim uspehom proti nasprotnikom v lastni stranki. Pašič, ki rajši molči ko govori, ni nič določnega povedal, kdaj pride domov. Pač pa je radikale očetovsko posvaril, naj se ne kregajo med sabo, ker se na tem lahko radikalna stranka razbije ter uspehi zadnjih let (skubljenje Slovencev najbrže) lahko uničijo. Obenem je krepko z bičem švrknil notranjega ministra Maksimoviča, ki je najhujši nasprotnik pašičevcev, okraščil je sedanjo vlado, da nič ne dela, sploh je govoril tako, da s sedanjo vlado ni zadovoljen, kar je čisto razumljivo z vseh stališč (seveda Pašič pozna samo svoje stališče). Pašičevci so tudi pridobili — kar smo že zadnjič poročali, Nastasa Petroviča, ki so ga pred par leti vrgli iz stranke in je sedaj bil pri neodvisnih radikalih. Petrovič je že izjavil, da je pripravljen delati za edinstvo stranke. Na drugi strani pa Maksimovič ni mož, ki bi se pustil meni nič tebi nič v kozji rog ugnati. Zato bo boj vsekakor hud. Nobenega dvo-

ma ni, da se bo radikalna stranka razkrojila, tudi če bi se zaenkrat posrečilo zakrpati velike razpoke. Tako nazadnjaška stranka ne spada več v današnji čas, zato jo bodo lastni pristaši pokopali.

p Pregaujani Nikič. G. Radiču leži minister dr. Nikič, ki je izstopil iz Radičeve stranke ter osnoval svoj klub, globoko v želodcu. Posebno pa še radi tega, ker je kljub temu še ostal minister ter poleg tega še vrže poleno v Radiča, kjer le more. Radič zato na vse strani poskuša, da bi Nikiču spodnesel ministrski stolec. Toda radikali ga trdno držijo, ker jim strašno prav pride, če se radičevci lasajo med seboj. Sedaj pa je Radič sprožil na Nikiča kanon največjega kalibra. Ni hudirja, da ga sedaj ne bo konec. Radičevci so namreč poslali na vlado pismo, kjer obdolžujejo Nikiča korupcije v več stvareh ter zahtevajo, da se Nikič postavi pred sodišče. Nikič pa seveda težke krogle ni čakal, temveč je odgovoril, da je nekatere očitanih stvari že storil prejšnji minister, druge pa so se izvršile na zahtevo istih radičevcev, ki ga sedaj obdolžujejo. Sicer pa da se on ne zaveda nobenega korupnega dejanja. Hudo je, kadar si bratci začnejo očitati medsebojne grehe — zakaj stvar je v toliko zanimiva, ker se ti gospodje silno dobro poznajo med sabo.

NAZNANILA

V nedeljo dne 12. sept. 1926 bo v Križah pri Trziču prireditve kranjskega orlovskega okrožja. Gorenjci! pohitite ta dan v največjem številu v Križe. Polovična vožnja zaprosena.

n Medija-Izlake. V nedeljo dne 12. septembra 1926 priredi tukajšnji orlovski odsek svoj prvi telovadni nastop. Po telovadbi prosta zabava z bogatim srečolovom, šaljivo pošto, zbijanje lonca, pevske točke itd. Prijatelji vljudno vabljeni. Na svidenje. Bog živ!

n V Ratéah ob Sori vprizorimo v nedeljo dne 12. septembra in ponovimo 19. septembra vsakokrat točno ob pol 4 veseligró v štirih dejanjih »Stric iz Toplice«. Vabljeni!

n Orlovska sreanja na Vrhniki ima v nedeljo dne 12. septembra v Bevkah pri Vrhniki svoj letni javni nastop. Sporod: Ob pol 2 sprejem pred vasjo, nato sprevod v cerkev k večernicam. Ob treh javni telovadni nastop na prostoru za Gasilskim domom in sicer: 1. člani, proste vaje; 2. članice, proste vaje; 3. govor in sprejem članov novoustanovljenega odseka v Bevkah; 4. orodna telovadba; 5. naraščaj, proste vaje; 6. skupinske vaje, člani ods. Zaplane; 7. skupina. Po telovadbi veselica s srečolovom, šaljivo pošto in prosto zabavo. Pri prireditvi sodeluje godba novoustanovljenega Godbenega društva z Vrhnike. K obilni udeležbi vljudno vabljeni! Bog živ!

Da je »Alga« izborno zdravilo, se bode te prepričali, ako prečitáte nižje navedeno **zahvalo**:

Laboratorij Alga, Sušak.

Prejel sem v redu Vašo pošljatvo »Alga« in jo porabil točno po navodilu, ki je priloženo vsaki steklenici. S par steklenicami sem dosegel dober uspeh, ter sem ostale posodil tudi svojim prijateljem v mestu in okolici. »Alga« je pomagala proti revmatizmu, nekomu proti zobobolu, drugemu proti omotici in glavobolu, mnogim tudi pri zastaranem revmatizmu, tako da se danes obračajo name znanci iz cele okolice, naj jim naročim »Algo«. — Zahvaljujem se Vam v imenu vseh; pošljite mi takoj še 14 steklenic.

Banjaluka, 23. februarja 1926.

MARKO VILENIĆ.

Kdor ima revmatizem, večkratni glavobol, zobobol, omotico, prehlad v nosu, griu ali prsih, naj poizkusi in z vspehom bo zadovoljen

„ALGO“ proti revmatizmu.

»Alga« je zdravilo, brez katerega ne bi smela biti nobena družina. »Alga« je lek, ki Vam more večkrat koristiti. Vsaki steklenici je priloženo točno navodilo.

4 steklenice s poštino in zavojem	77 Din
8 steklenic " " " "	131 " "
14 " " " "	203 " "
25 " " " "	320 " "

Adresa za naročila

Laboratorij „ALGA“, Sušak 4.

IZOBRAZBI

Kmetska družina.

Govoril dr. A. Korošec na Kmetskih dnevih v Mariboru.)

(Nadaljevanje.)

Naloga slovenskega naroda.

Tudi slovenski narod ima svojo posebno nalogo, svoje zvanje, svojo misijo v krogu drugih narodov. Po mojem globokem prepričanju je naša naloga, da damo svetu primer, kako je treba ne samo nekaterim krogom, ampak širokim plastem naroda dati največjo možno kulturo razuma, volje in srca. Nočemo sicer zaostati tudi v kraljestvu visoke znanosti in lepe umetnosti. In že smo dali v tem oziru svoj delež. Veliki pesnik Prešeren ni samo naš, ampak celega sveta. Prepričani smo, da bosta tudi Župančič in Cankar romala med druge narode, kakor sta to že začela. Dali smo evropskim narodom Miklošiča, zemljepisca Kocena in mnogo drugih. In kakor iz naših katedral žari religiozno življenje v vse gibe in gube narodnega telesa, tako upamo, da bo tudi naša prosvetna katedrala, naša slovenska univerza, ožarjala našo vedo in umetnost. In četudi morda na polju znanosti in umetnosti morda ne bi mogli tekmovali z večjimi in bogatejšimi narodi, a nekaj je mogoče, in te naloge si ne damo vzeti od nikogar, da nesemo domačo in svetovno kulturo v najširše plasti slovenskega naroda. Obogatiti hočemo razum vsakega posameznika s pridobitvami napredka, in kar je ravno tako potrebno, utrditi in okrepiti voljo vsakega za resno delo in poglobiti ter razširiti kulturo srca. In v tem gledamo veliko kulturno nalogo malega slovenskega naroda. Omika razuma, volje in srca, ta mora najti pol do poslednje kože slovenskega kmela, delavca in obrtnika. V tem lahko teknujemo in hočemo tekmovali tudi z drugimi velikimi narodi. V tem se lahko kosamo z vsakim drugim narodom. Večji in bogatejši narodi imajo veliko število znanstvenikov in umetnikov, a mi hočemo imeti cel narod do poslednjega človeka, da bo bistrega razuma, trdne volje in pestnega, plemenitega in ljubezni polnega srca. — Ta trojna kultura naj bo naš cilj, in mislim, da je ta cilj vreden najboljših ljudi in najboljših moči med našim narodom. Majhen narodič smo, a poklicani smo, da pokažemo svetu, kaj lahko tudi najhen narod iz sebe naredi, kako se lahko dvigne za vzor

n Dne 19. septembra se dobijo porcijski odpustki, to je 18. septembra od opoldan in v nedeljo, vso nedeljo do polnoči v Preski. Letos se bo ta nedelja obhajala posebno slovesno.

d Šelca. V nedeljo 12. sept. bo zjutraj po prvi sv. maši v Krekovem domu shod. Pride poslanec Brodar. Možje in fantje, pridite v obilnem številu!

d Na Planinski gori bo na praznik imena Marijinega starodavni romarski shod. Na predvečer (11. sept.) bodo večernice in spovedovanje. V nedeljo dvojna božja služba ob 6. in ob 10. uri.

5

vsem drugim, tudi večjim narodom. Zato pa proč z vsako malodušnostjo, na njeno mesto navdušenje, pogum in neumorno delo.

Poklic našega izobraženstva.

Kmetje! Sedaj boste tudi razumeli, zakaj smo za prvi dan kmetskih dnevov v Mariboru poklicali na posvetovanje tudi duhovnike, učitelje in dijaštvo. Ti so v prvi vrsti poklicani, da nosijo bakljo omike med kmetski narod, ne da bodo gospodje med vami, ampak da bodo delavci med vami za vašo srečo in blagostanje.

Duhovniki so poklicani, da odpirajo pred vami knjigo božjega razodetja, a da gledajo tudi vedno v knjigo življenja, ker se obe spopolnujeta. Učitelji so poklicani, da v desni roki drže knjigo življenja, a v levi knjigo božjega razodetja, ker si ti dve knjigi ne smeta nasprotovati in obe skupaj vsvarjata pravo smer za življenje. Naj mi bo dovoljeno, da ob tej priliki izrazim svoje posebno veselje, da se je našemu pozivu odzvalo tako lepo število narodnega učiteljstva. Mogoče, da so grdi in ogabni politični boji bili krivi, da je nekaterim kedaj izgledalo, kakor da bi ne imeli polnega in visokega spoštovanja do dela našega učiteljstva. A to je le izgledalo, a v resnici je bilo tako, in je in bo, da učitelje visoko cenimo, spoštujemo in čislamo kot oblikovalce naše ljudske izobrazbe in da nas nič bolj ne veseli, kakor če jih vidimo pri tem delu odpirati knjigo življenja in knjigo božjega razodetja. Tudi dijaštvo je bilo klicano na kmetske dneve, da se že v mladih sreih zbudi ljubezen do kmela in razumevanje do njegovega življenja. Hvala Bogu, tudi ta klic ni bil zaman, kajti odziv je bil mnogoštevilen. Dijaki se bodo po dovršenih študijah napotili v različne poklice in tako se bo tudi v teh poklicih povečalo število onih, ki že sedaj z veliko požrtvovalnostjo in ljubeznijo posvečajo svoje moči tudi kmetskemu ljudstvu.

Da pa pri svojem delu ne pozabljamo tudi na druge stanovce, da tudi njim posvečamo svojo skrb in ljubezen, temu so bili že dokaz preteklo zimo lepo uspeli delavski dnevi. In ako Bog da, bomo tudi za obrtniško vprašanje zanesli po svojih močeh zanimanje za njihove težnje in njihovo trpljenje v bližnjem času v slovensko javnost. Mislim, da s tem izpolnjujemo besede, ki jih je zapisal veliki apostol narodov: »Za slabotne sem postal slaboten, da pridobim slabotne.« Za uboge ubog, da pridobim uboge. »Za vse sem vse postal, da vas zveličam.«

Bodite previdni pred sklepanjem zakonov.

V koledarju Goriške Mohorjeve družbe beremo vrlo poučen članek v pododvanju nagnen, nadarjenosti, strasti, pa tudi napak itd. Povzemimo tu sem nekaj zgledov:

Slaboumna deklica je dobila od zdravega moža slaboumnega sina. Ta se je poročil z zdravo deklico, vendar je šla njegova nesrečna dediščina dalje: od njegovih

10 otrok sta dva zgodaj umrla, 5 jih je bilo slaboumnih, 2 zdrava. Njihovi potomci so kazali slični razvoj. Najstarejši sin slaboumnega pradedca je poročil slaboumno deklo; imela sta 15 otrok, ki so skoraj vsi kazali znaki slaboumnosti; oni in njihovi potomci so živeli v nepopisni družabni in pravni bedi.

V 41 zakonih, kjer sta bila oba zakonika slaboumna, se je rodilo 222 slaboumnih in samo 2 zdrava otroka. V 8 zakonih je bil oče slaboumen in mati zdrava. Imela sta 10 zdravih in 10 slaboumnih otrok.

Ada Jurke je bila ameriška vlačuga, ki je umrla 1740. Od 709 njenih potomcev je bilo mogoče doseči uradne podatke, 196 je bilo nezakonskih; 142 so morale občine vzdrževati; 64 je bilo slaboumnih; 174 javnih grešnic; 77 zločincev (med temi 12 morilcev). Državo je stalo to potomstvo 5 milijonov mark.

Rodbina »Zero«, o kateri poroča dr. J. Jörger, je bila ugledna in premožna, verna, strogo pravna, trezna. En član te družine je poročil italijansko kotlarico iz proslule Valle Fontana. Njegov sin je poročil zopet brezdomovinko in postal tako ustanovitelj povsem izprijene rodovine, katere zablode označuje dr. Jörger nakratko z besedami: »Potepuštvo, alkoholizem, zločinstvo, nenravnost, duševna omejenost in blaznost, siromaštvo.« Od 300 potomcev te rodbine je bilo 62 nezakonskih. Mala domovna občina je morala plačati na podporah od l. 1885 do 1895 14.000 frankov.

Svedski profesor dr. Landborg poroča med drugimi zgledi o Kersti Pherdoller, katere se je poročila z žganjarjem, ki je bil vdan pijači. Iz tega zakona se je rodilo 9 otrok. Najstarejši otrok je bil vdan pijači, njegovi potomci večinoma ubogi in prepadli. Eden šibko nadarjeni vauk je poročil pridno deklo. Od njiju šestih otrok je umrl eden kot dojenček, štirje so bili v hudi meri nenravni in eden vdan pijači. Drugi otrok Kerstin je umrl v prvem mesecu, tretji je ljubil opojne pijače. Ena vaukinja četrtega otroka je poročila sorodnika in je imela več slaboumnih potomcev. Ena hči petega otroka Kerstinega je poročila bratranca. Najstarejša hči iz tega zakona je poročila pijanca in se pozneje utopila; drugi otrok je pri 20. letu zblaznel, tretji in četrti sta izgubila, peti je postal v mladosti gluhom. V zgodovini ostalih štirih otrok nesrečne Kerste so vladali alkoholizem, nenravnost, božjast zgodnja smrt.

In naše slovenske rojstne in krstne knjige kaj vse bi nam ne povedale, če bi pričeli zasledovati posamezne slučaje! Naši župniki, ki imajo globok vpogled v nastanek in razvoj naših družin, nam povedo, da je do malega polovica zakonov — kljub pouku in opominom — nepremišljeno začeti.

Za pravice alzaških katoličanov.

Strašburski škof Ruch je pri francoski vladi vložil najodločnejši protest pred naraščajočem zatiranjem katoliške cerkve v Alzaško-Lotarinski. Pri tem je opozoril

francosko vlado, da ne bo mogla uničiti verskega značaja alzaške šole brez izrečnega preloma dane besede. Nadalje pravi škof: »Če bi pa francoska vlada vendarle hotela uničiti našo versko šolo, naj pošlje v Alzacijo nove vojaške čete, naj razširi sedanje in gradi nove velike ječe, da bodo zadostovale za vse tiste, ki se bodo uprli takim nasilnostim. In tedaj bi nihče ne mogel prerokovati, kam se bo nagnila ljubezen Alzačanov in Lotarinžanov. Gotovo je, da bi navdušenje za Francijo odločno padlo. Kajti minili so tisti časi, ko je mogel oblastnik obvladati narod trajno samo z golo silo. Prej ali kasneje, se ločijo tisti deli od družine, ki se v njej ne počutijo dobro. Jaz dobro poznam svojo škofijo in Vam kličem: Bodite pozorni. Gotovo niso v deželi samo katoliki, toda če boste zapravili zaupanje in ljubezen le-teh, boste videli, kaj vam bo v Alzaško-Lotrinski še ostalo.

Blagoslov spovedi v časnem oziru.

Misijonar p. Feliks Wiercinski, ki se je med drugim dolgo časa mudil tudi na Ruskem, pripoveduje v listu »Völkerbund« sledeči dogodbi iz lastne skušnje:

V nekem večjem mestu Nemčije je nekdo ukradel neki protestantski družini vse dragoceno srebrno namizno orodje. Tatu

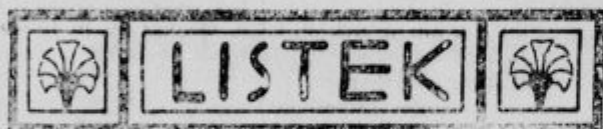
ni dala miru njegova vest. Pride in opravi pri meni sveto spoved. Tudi mi izroči ukradeno srebrnino s prošnjo, naj jo oddam lastniku. In res! Nesel sem kar osebno ukradene stvari, da jih izročim lastniku. Tu pa je težko popisati, kaj je bilo večje veselje, nad najdenimi stvarmi, ali začudenje, kako sem jih sploh izsledil. Ker je moja mladost delala slučaj še bolj zagoneten, ni bilo seveda izpraševanja ne konca ne kraja. Jaz pa sem jim na vsa njih vprašanja kratko odgovarjal, da naj se zadovoljijo s tem, da je blago prišlo nazaj, o vsem drugem ne vem ničesar več povedati. — Podobno mi je odvrnil neki tujeverski delodajalec na moje vprašanje, zakaj jemlje v svojo tovarno domalega le katoliške delavce: »Katoliki hodijo k spovedi, zato se precej lažje nanje zanesem, da me ne ogo-ljujajo.«

Zopet je bilo v omenjenem mestu, ko stopim nekega dne po naročilu nekega svojega za smrt bolnega izpovedanca v neko banko z vprašanjem na direktorja: »Ali niste pred toliko in toliko leti pogrešili nenadoma 300 mark?« Direktor pomisli, pa pravi: »Saj bo res, toda natančno se več ne spominjam; čakajte, poiščem v svojih knjigah.« Po kratkem odmoru ugotovi, da je tega in tega dne v resnici pogrešil 300 mark. »Evo vam jih,« pravim in mu jih ponudim. »Kako to?« hiti direktor izpraševati. »To je moja stvar,« mu zatrdim, »prosim le potrdila, da ste jih resnično prejeli obenem z obrestmi.«

Drugi dan pride neki katolik k meni in mi pove, da sta se prejšnji večer menila z dotičnim ravnateljem o zagonetni vrnitvi 300 mark in ko mu pravi, da je vrnitev najbrž v zvezi s spovedjo, mu ravnatelj zatrdi: »Jaz sicer nimam nobene vere; če bi pa kdaj katero sprejel, bi bila katoliška, ker vidim iz lastne skušnje njeno korist celo v časnih zadevah.«

Posvečevanje nedelje v Ameriki.

Nabožni list »Herold« poroča: V Ameriki v mestu Bostonu je vsako nedeljo v škofijski cerkvi prva sv. maša že ob pol štirih zjutraj. In kako mešana družba se zbira v teh zgodnjih urah v tej cerkvi sv. Jakob! So katoličani in tudi mnogo nekatoličanov. So raznašalci časopisov, služkinje, gled. uslužbenci, mestni capini in be-rači iz vseh kotov mesta, pa tudi ljudje v svili in žametu. So policisti, ognjegasci, poročevalci časopisov, železničarji vseh strok, pa tudi natakariji in najvišji mestni uradniki. Pred cerkvijo čakajo na mlekarice njih mlekarski vozički, stojijo pa pred cerkvijo tudi avtotaksi in elegantni avti za najvišjo gospodo. Kedaj bomo še v Sloveniji prišli do teh demokratičnih razmer, dasi nekateri pravijo, da 11. sv. maša pri frančiškanih v Ljubljani spominja vsaj na Ameriko.

Patrick A. Seehan:

Nodlag.

Povest irskega dekleta.

Nekaj trenutkov sta se molče gledala po tako dolgi ločitvi in njegova močna roka je mehko počivala na njeni. Zelo ga je veselilo, da ga je tako hitro spoznala, in gledal jo je in gledal ter izkušal spraviti v sklad to izpremenjeno postavo in te poteze z onimi, ki jih je nekoč poznal. Slednjič je ona izpregovorila:

»Ravnotako se mi zdi, kakor bi bil vstal od smrti.«

»Veseli me, da me nisi popolnoma pozabila.«

»Kako bi te pozabila?« je odgovorila skoro nezavedno. Tedaj se je naenkrat domislila, kako bi se mogle razumeti njene besede, in je zardela. Ko se je tako nepričakovano izpremenila, se mu je zazdelo, kakor bi zopet videl Noro svojih sanj. Toda to je hitro izginilo in pred njim je stala le trudna, skoro ostarela vdova.

»In to je tvoja hči, kajne?« je rekel, oprostivši roko in kažoč na Tessijo. »Popolnoma ti je podobna, kdor te je — da, tako ti je podobna,« je zajecjal, »da sem jo poklical »Norah!«, ko sem stopil noter.«

»In kako dolgo si že doma?« je vprašala Norah.

»Nekaj mesecev.«

»In se nisi nikoli oglasil?« je vzkliknila očitaje.

»Ležal sem bolan v hotelu. Nekaj sem se bil poškodoval.«

»Tedaj si ti tisti Amerikanec,« se ji je posvetilo, »o katerem je govoril ves kraj?«

»Menda,« se je on nasmehljaj. »Še nikoli se nisem tako proslavil kakor sedaj.«

»In k tebi me je pošiljal župnik, naj ti grem streč?«

»Da. Žal mi je, da nisi sprejela njegove ponudbe. Marsikatero bridko uro bi mi bila prihranila.«

»Tedaj si bil bolan?« je vprašala in velika skrb se ji je posvetila v obeh.

»Tako hudo ni bilo. Pa misliti si moreš, kako zapuščenega in bednega se človek počuti v tujem kraju, kjer cele tedne živa duša ne izpregovori z njim besede.«

Njo je vest zapekla, kakor bi bila ona kriva vseh tistih težkih dni, ki jih je preživel, in to se ji je poznalo tudi na obrazu.

»Ali bi bila prišla, če bi vedela, da sem jaz?« jo je vprašal, ko je zapazil njen pogled. »Reci, da bi!«

Odkimala je z glavo.

»Ne, Ted, ne bila bi prišla, dasi se mi smiliš, ker si toliko pretrpel. Pozabiva, kar je bilo.«

»Izpremenila si se, Norah,« je rekel otožno. »In jaz sem se menda tudi. Toda želel bi te povprašati o onih, ki so že umrli.«

»Ali greš v sobo?« je dejala, kakor se mu je dozdevalo, neodločno. »Nikogar ni notri, samo Kathleen. Soba je prav majhna in tesna,« je pristavila, kakor bi se hotela opravičiti.

Bila je res prav majhna in tesna in slabo opravljena. Nekaj starih, vegastih stolov, na njih preperela, slaba prevlaka, v kotu temna omara, na steni nekaj podob, okrašenih s papirnatimi rožami, in miza, pri kateri je sedela Kathleen — to je bilo vse. Revna luč, medla in sajasta, je borno svetila, dekle si je moralo zelo napanjati oči, ko je bralo, in dolgi lasje so ji padali na knjigo. On je pomislil na svoje udobno stanovanje ob jezeru in pod Sierro, na bogato opravo, ki si jo je bil naročil iz New Yorka, na verando, pre-rastlo od divjih, bohotnih ovijavk, na svoje zložne naslanjače in počivala, na knjige in slike in zopet

Razno.

Dragoceni nakiti. Sovjetska vlada je dovolila trgovcem z demanti iz belgijskega mesta Antwerp, da so si ogledali zaklade dragih kamnov, nakitov itd., ki jih ima sovjetska vlada shranjene v Moskvi. Zakladi so shranjeni v zavarovanih prostorih, za prav debelim steklom. Obiskovalci smejo prihajati noter le po eden in v spremstvu dveh oboroženih vojakov. Rokavi njih jopiča morajo biti na koncu sešiti, tako, da se obiskovalci s roko sploh ne morejo ničesar dotakniti.

Prohibicija v Ameriki. General Andrews pove-ljuje policiji, ki ima za nalogo boj proti vtihotapljenju alkohola v Ameriko. Pravijo, da bodo stroški tega boja v bodočem računskem letu znašali 28.500.000 dolarjev. Andrews je dejal, da je največja ovira uspešnega boja podkupljivost uradnikov, ki za 1000 dolarjev na mesec svoje oči vedno »drugam obrnejo«. Število onih, ki pijejo alkohol, cenijo na 40 milijonov. Vseh prebivalcev je pa 120 milijonov.

Zivljenje na Angleškem je bilo po poročilu delavskega ministrstva 1. avgusta za 70 odstotkov dražje kakor v juliju leta 1914, zadnjem predvojnem mesecu.

ga je zelo zbolelo v srcu. Ko je gost vstopil, se je Kathleen ozrla od svoje »Irske zgodovine za mladino« ter hotela oditi. Dolgo, globoko, prodirajoče ga je gledala ter mu hladno in hitro podala roko v pozdrav. Mati je dejala:

»Ni ti treba hoditi Kathleen. To je moj stari prijatelj.«

Deklica je sedla in se zopet nagnila nad svojo knjigo ter se ni več zmenila zanj.

On je sedel na ponujen mu stol in rekel:

»Ali smem kaditi, Norah?«

Ni mu bilo ravno do kajenja, toda živci so mu trepetali in zelo si je moral prizadevati, da ostane miren.

»Lehko,« je odgovorila preprosto.

Nekaj trenutkov je molče kadil. V sobi ni bilo slišati glasu. Kathleen se je sklanjala nad svojo knjigo, toda zdajpazdaj je začutil, da ga njene ostre sive oči opazujejo. Slednjič je izpregovoril malo nedoločno:

»Slišal sem, da mi je mati umrla kmalu potem, ko sem odšel v Ameriko?«

»Ne prav kmalu,« je rekla Norah ter vstala, da zakuri borni ogenj, ki je kuhal, grel in služil vsem drugim domačim potrebam. »Menim, da si bil že šest mesecev zdoma, ko je zbolela. Potem je ležala več ko dvanajst mesecev in nato umrla.«

»Kaj pa ji je bilo?«

»Nekateri pravijo to, drugi ono. Zdravniki so rekli, da so ji ginile moči, toda ona je vedno trdila, da ji je počilo srce.«

To je bila odkrita resnica, toda Norah je bila vedno odkrita, zaradi česar je ni nič manj ljubil.

»Ali si izpolnila svojo obljubo, Norah? Vem, da si jo.«

»Kako obljubo?«

»Da boš večkrat pogledala k njej in da ji boš vse sporočila, kar sem ti rekel.«

Govoril je, kakor bi se to bilo dogodilo včeraj. Petindvajset let je minilo in nič se ni poznalo, da je pozabil tedanje bridkost in strast.

»Da. Malokdaj je mirnil dan, da ne bi šla k njej. Donal Connors ji je bil dober prijatelj v onih težkih časih.«

»Pošten mož je bil. Ali je še živ?«

»Še vedno je tak hrust kakor nekdanj. Sedaj ima polno hišo otrok.«

»Toda drugi del tvoje obljube! Ali si povedala materi moje sporočilo?«

»Povedala sem ji,« je dejala. »Toda eno dejanje velja več kot mnogo besed,« je pristavila.

Zopet je izpregovorila žalostno resnico. To je globoko čutil. Vedel je, da skesane besede niso mogle zaceliti smrtne rane, ki jo je bil zadal svoje materi.

»Če se sedaj ozrem v preteklost,« se je branil, »se mi zdi, da nisem mogel drugače ravnati. Menim, da sem prav storil, ko sem odšel. Krivice bi ne mogel nikoli popraviti. One besede bi ne mogel nikoli preklicati.«

»Hudo mi je, da tako govoriš,« je dejala Norah.

»Tvoje matere ni ubila beseda, temveč to, da si jo za vedno zapustil, s čimer si potrdil svojo besedo.«

»Toda kako bi se mogel vrniti in stopiti pred njo in pred očeta? Laže bi kljuboval vsemu svetu, morju, goram, prerijam, divjim zverem in divjim ljudem kot pogledu njenih žalostnih, karajočih oči.«

Vrgel je cigaro v ogenj ter si pokrnil oči z rokami. Kathleen je bila zaprla svojo knjigo in ga je pozorno opazovala.

Črez nekaj trenutkov je vstal, da odide.

»Ali pojdeš kmalu nazaj?« ga je vprašala Norah. »Da,« je odgovoril in mežikal v motno luč. »Kaj naj počnem v tej nesrečni deželi?«

»Mislim, da se ti je tam dobro godilo?«

»Vse mi je šlo po sreči. Kar se tiče zemeljskega blaga, se ne morem pritoževati.«

S tem je že povedal, da ni popolnoma srečen, kar sta njegovi poslušavki hitro razumeli.

»Človek se seveda nehoti čuti pregnanega in hrepeni po starih prijateljskih zvezah,« je dejala Norah.

»Res, toda to mine. Zlasti,« je pristavil, »če se vrne in vidi, da so vse njegove sanje razveljeli vetrovi.«

Norah je zardela in se sklonila k ognju, da zakrije svojo zadrego, dasi se Amerikanec ni domislil, kaj se godi v njenem srcu.

Storžek.

Otroška pravljica.

Prevedel dr. Joža Lovrenčič.

In Ravnatelj je napravil vnovič globok globok poklon na vse strani in se obrnil proti Storžku in mu rekel:

»Pogumno, Storžek! Preden začnete s svojo umetnostjo, pozdravite lepo odlično občinstvo, gospode, gospe in otroke.«

Storžek je ubogal, upognil je koj prednji koleno na tla in je klečal toliko časa, dokler ni švignil Ravnatelj z bičem in zaklical:

»V korak!«

Osel se je dvignil na vse štiri in je začel krožiti po cirkusu, hodeč vedno v koraku.

Čez nekaj časa je zaklical Ravnatelj:

»V dir!«

In Storžek je ubogal na povelje in spremenil »V tek!« in Storžek je začel teči v brzem teku.

A ko je tekel ko konj dirkač, je Ravnatelj dvignil roko v zrak in sprožil pištolo.

Na pok je osel stegnjen padel na tla, kot bi bil ranjen in res blizu konca.

Ko se je dvignil sredi navdušenega odobravanja, tuljenja in ploskanja, ki je dosegalo zvezde, se mu je zdelo naravno, da dvigne glavo in pogleda kvišku... in ko je gledal, je zapazil v neki loži lepo gospo, ki je imela okoli vratu veliko zlato verižico z obeskom. V obesku je bila upodobljena slika nekega lutka.

»Ta slika je moja!... Ta gospa je Sojka!« — je prevzet rekel sam pri sebi Storžek, spoznavši jo hitro. Prevzet od velike zadovoljnosti, je poizkusil zaklicati:

»O Sojka moja, o Sojka moja!«

Toda mesto teh besed mu je ušlo iz grla tako glasno in zategnjeno riganje, ki je spravilo v smeh vse občinstvo in še posebej vse otroke, ki so bili v cirkusu.

Ravnatelj, ki ga je hotel podučiti in opozoriti, da se ne spodobí občinstvu v obraz rigati, ga je osmodil z bičevnikom po smrčku.

Ubogí osel je iztegnil nato ped jezika in je obližoval smrček vsaj pet minut, misleč, da tako zbrše bolečino, ki jo je čutil.

A kak je bil šele njegov obup, ko se je vnovič ozrl navzgor in je videl prazno ložo, iz katere je bila Sojka izginila!...

Bilo mu je, da bi umrl; oči so se mu napolnile s solzami in začel je obupno jokati. Nihče ni tega niti malo opazil in še manj Ravnatelj, ki je, švigajoč z bičem, klical:

»Priden Storžek! Zdaj pokažite gospodom, kako znate preskakovati obroče!«

Storžek je poizkusil dvakrat ali trikrat, a ko je prišel pred prvi obroč, ga ni preskočil, temveč je šel lagodno skozenj. Končno se je pa le zagnal v skok in švignil čez, a zadnje noge sta se mu ujele tako nesrečno v obroč, da je padel na drugi strani kot zvít zveženj na tla.

Kanal je prepravala! Morski preliv med Angleško in Francosko imenujemo na kratko Kanal in ga pišemo z veliko začetnico, zato da ga razlikujemo od navadnih kanalov. Na najožji točki je 33 do 34 kilometrov širok. Nešteto je bilo že poskusov, da bi ga prepravali, a silno težko je to. Največ sitnosti ne dela razdalja, ta se že lahko premaga, temveč tokovi in pa kipenje ob obali, ki te vrže nazaj, ko misliš, da si že na cilju. Seveda je pot, ki jo napravi plavač, neprimerno daljša kot 34 km, ker ga zanašajo valovi in tokovi sem in tja.

Prvi je preplaval Kanal slovití angleški kapitan Webb, l. 1873. Plaval je 21 ur in 45 minut. Nato se celih 36 let ni nikomur poskus posrečil, čeprav je vsako leto plavalo nekaj izbornih plavačev čez. Šele leta 1911. je bila Angležu Burgessu sreča mila, da je prišel čez, potem spet 12 let nikomur več. L. 1923. so pa prepravali Kanal kar trije: Amerikanca Sullivan in Toth ter Italijan Tiraboschi. Ta je porabil 16 ur in 23 minut kar je bil do letas najkrajši čas.

V zadnjih letih so hotele prepravati Kanal tudi ženske. Največ so govorili in pisali o Američanki Ederle; stara je 20 let. Poskušala je že lani in se je približala angleški obali na približno 10 km; pa ji je postalo slabo in je morala odnehati. Letos je spet poskusila, spet od Francije tja proti Angliji. In je imela srečo, prišla je čez, in kar je največ, porabila je samo 14 ur in 39 minut, skoraj dve uri manj kot Tiraboschi. Ženska! Brali smo nato, da je par dni za njo kot sedmi preplaval Kanal angleški polkovnik Freyberg. Natančno o tem beret v »Slovenec« od 14. avgusta.

Kanal. Poleg Američanke Ederle, ki je preplavala 34 km široko morsko ožino med Francosko in Angleško, sta je prepravala letos še dva druga, Američanka Corson in Nemeč Vierkötter. Ederle je plavala 14 ur in pol, Corsonova 15 ur in pol, Vierkötter pa 12 ur in pol. Vierkötter pravi, da bo plaval prihodnji leto še enkrat in da upa prepravati Kanal, kakor se ona ožina imenuje, v manj kot 10 urah. Tako plavanje je zato tako težko, ker se neprestano zaganjajo valovi vate, ker so v morju somi, delfini itd., ob bregu pa hudo kipenje.

Ko se je dvignil, je bil hrom in le težko se je mogel vrniti v konjušnico.

»Nazaj, Storžek! Osia hočemo! Nazaj z oslom!« so kričali dečaki na stojišču, navdušeni in ginjeni ob težki neprilici.

Toda Osu se ta večer ni več prikazal.

Naslednje jutro je veterinar ali živinozdravnik, ki ga je obiskal, izjavil, da ostane hrom vse svoje življenje.

Tedaj je rekel Ravnatelj hlapcu:

»Kaj naj počnem s hromim oslom? Samo žrl bi zastonj. Pelji ga na trg in ga prodaj!«

Ko sta prišla na trg, sta koj dobila kupca, ki je vprašal hlapca:

»Koliko pa hočeš za svojega hromega osla?«

»Dvajset dinarjev.«

»Dvajset kron ti dam. Ne misli, da ga kupim za rabo, kupim ga edinole radi njegove kože. Vidim, da ima lepo trdo kožo, iz nje napravim boben godbenemu krožku davčne oblasti!...«

Kupec je odštel dvajset papirnatih kron in odvedel osla na neko kleč, ki se je dvigala na morskem obrežju, privezal mu je za vrat skalo, opel mu okoli ene noge vrv, ki jo je pri drugem koncu obdržal v roki, nato pa ga je nepričakovano sunil in vrgel v vodo.

Storžek se je s skalnatim obeskom za vratom koj potopil, kupec pa je z napeto vrvjo v roki sedel na kleči in čakal, da bi imel osel čas utoniti v vodi in bi ga potem dal iz kože.

XXXIV.

Potopljenega Storžka so pojedle ribe in postal je spet dondek kakor prej, a ko plava, da bi se rešil, ga pogoltno grozni morski vol!.

Čez petdeset minut je bil že osel pod vodo, ko je kupec rekel, razpravljajoč sam s sabo:

»V tem času je moral moj ubogi hromi osel utoniti. Izvlecimo ga tedaj in napravimo iz njegove kože lep boben!«

In začel je vleči za vrv, katero je oмотal okoli noge, in je vlekel, vlekel, vlekel in na koncu je videl, da se je prikazal na penasti površini vode... Kdo,

uganete? — Namesto potopljenega osla je zagledal na površini živega — dondka, ki se je zvišal ko jegulja.

Videč lutka-lesenjaka, je menil ubogi mož, da sanja in obstal je — gluhi, z odprtimi usmi in z izbuljenimi očmi.

Ko je prišel k sebi in si opomogel od prvega začudenja, je jokajoč in jecljajoč rekel:

»In osel, ki sem ga vrgel v morje, kje je?«...

»Oni osel sem jaz!« — je odgovoril dondek, smeje se.

»Ti?«

»Jaz!«

»O ti burkež, til Bi me rad vlekel, kaj?«

»Da bi vas vlekel? Kaj še, dragi gospodar! Resno govorim.«

»Toda, kako je to, da si bil še pred kratkim osel, zdaj pa postal, ko si bil pod vodo, lutek-lesenjak?«

»Bo že učinek morske vode. Morje dela take burke...«

»Pazi se, dondek!... Ne misli, da se boš na moj račun zabaval! Gorje ti, če mi poide potrpljenje!«

»Pa dobro, gospodar, hočete, da vam povem celo dolgo resnično zgodbo? Odmotajte mi nogo in povem vam jo!«

In dobrodušni kramar, radoveden, kaka bi bila resnična zgodba, mu je odvozljal vrv, na katero je bil privezan, in Storžek, prost kot ptič pod nebom, je začel pripovedovati:

»Vedite torej, da sem bil že prej lutek-lesenjaka kakor sem danes in bi bil polagoma ali hitro postal otrok, kakršnih je na tem svetu toliko, če ne bi imel premalo volje do učenja in ne bi poslušal malopridnih tovarišev in zbežal od doma... in sem se lepega jutra zbudil in sem videl, da sem spremenjen v osla z dolgimi ušesi in dolgim repom!... Kaka sramota je to bila zame... sramota, dragi gazda, kakršne vam niti sveti Anton ne daj doživeti! Odpeljali so me na oslovski semenj in kupil me je ravnatelj neke konjske družbe, ki si je utepel v glavo, da me nauči plesati in skakati v kroge, a nekega večera sem med predstavo v gledališču tako grdo padel, da sem ostal hrom na obe nogi. Ker ni vedel ravnatelj, kaj naj bi počel s hromim oslom, me je poslal na trg in vi ste me kupili!«

Zračna pošta. Pisali smo, kako spuščajo potom padalnega dežnika pošto z aeroplana dol. Teže je spraviti poštno vreče v leteče aeroplane, ker se tedaj preveč tresajo. Najbolje je, če se poštna vreča že nekoliko pomika v smeri aeroplanove poti, preden jo vzame aeroplan.

Najlepša ladja sveta, je Carnarvon Castle. Ima 20.000 ton vsebine, je prevlečena snežnobelo in ima kratke rdeče dimnike. Notranjščina je bajno opremljena. Dva rešilna motor. Čolna imata brezžični brzojav in žaromete.

Avtomobili na Francoskem. Leta 1921 je bilo na Francoskem šele 237 tisoč avtomobilov, leta 1922 že 290.000, leta 1923 363.000, leta 1924 448.000, leta 1925 575.000, letos bo pa prekoračeno število 600.000.

Letalstvo na Nemškem. Od lanskega julija do konca letošnjega junija so tisti nemški aeroplani, ki opravljajo redni zračni promet, napravili pot, ki je bila dolga 5 milijonov kilometrov; to je pa toliko kot 125 obsegov naše zemlje. Popotnikov so prepeljali 55.000.

8300 km v aeroplanu. Gardener je izdajatelj najstrebšega ameriškega časopisa za zračno plovbo. Tekom treh tednov je obletel sedaj vse evropske zračnoprometne črte in obiskal vsa evropska glavna mesta. Nato je šel v Afriko in Azijo in je obiskal po zraku vse bližnje zgodovinsko važne kraje.

Meh za smeh.

Sodnik: »Obtoženi ste, da ste v restavraciji kradli žlice. Ali imate k temu kaj pripomniti?« — Obtoženec: »Da, vzel sem jih pomotoma.« — »Pomotoma? Kaj hočete s tem reči?« — Mislil sem, da so srebrne.«

Mala punčka ni prav nič marala fantičev in je materi zatrjevala, da se ne bo nikdar možila. Čez nekaj časa pa pride k mami ter pravi: »Mama, jaz sem se premislila. Navsezadnje se bom le omožila, kajti če se ne, moji otroci ne bodo imeli matere.«

»Moja izobrazba je stala mojega očeta nad 25.000 dinarjev.«

»Da, da, kako malo se dandanes dobi za denar.«

Učitelj: »Kdaj je Viljem Zmagovalec stopil na angleška tla?« — Nobenega odgovora. — Učitelj: »Odprite knjigo in poglejte, kaj tam stoji zapisano.« — Učenec: »Viljem Zmagovalec 1066.« — Učitelj: »Kako, da si te letnice nisi zapomnil?« — Učenec: »Sem mislil, da je to njegova telefonska številka.«

»Povejte mi, gospod Skalar, ali res znate misli brati?«

»Seveda jih znam.«

»Potem pa prosim, nikar ne bodite hudi name.«

»Mama, zakaj pa ata nimajo nič las na glavi?«

»Zato ker so modri in veliko mislijo.«

»Zakaj pa jih imate potem vi toliko?«

»Zgubi se, pa glej da nalogo spišeš.«

Mrzlega zimskega dne je strgan berač potrkal na vrata ter gospodinjo prosil za kako obleko. »Tu imate par hlač mojega moža.« Berač: »Hvala lepa, gospa, toda ali bi mi jih hoteli dati pri krojaču obrniti?«

Dva gospoda sta sedela v kavarni pri isti mizi in pes enega je ležal pred nogami drugega. »Vzemite tega psa že enkrat proč, že čutim, da mi bolhe lezejo po mečah.« Nato je oni rekel psu: »Pojdi Floki, greva proč, ta gospod ima bolhe.«

V nekem kraju je umrl star letovičar. Pisma in časopise, ki so še prihajali na njegov naslov, je pismonoša vračal ter napisal pripombo: »Točasno umrle.«

Učitelj: »Dvoje različnih predmetov ne moremo šteti skupaj. Ako seštejete eno kravo in eno ovco, to nista potem dve kravi ali dve ovci.«

Deček (sin mlekarja): »S kravami in ovci že mogoče da je tako, toda ena golida mleka in ena golida vode da skupno dve golidi mleka. — Saj sem že dostikrat videl.«

Sodnik: »Zakaj ste vlomili v blagajno svojega šefa?«

Obtoženec: »Zato, ker sem mislil, da bo kaj v njej.«

Ko je neka žena prvokrat občudovala električni tramvaj ter videla, da se iskre kažejo pod kolesi in na vodilni žici, je tam službujočega stražnika vprašala, če je nevarno ako se dotakne tračnic.

»O da,« odgovori stražnik, »če z eno nogo stopite na tračnico z drugo pa zgoraj na žico, vas takoj ubije.«

Priporoča se DAMSKA KONFEKCIJA in MODNI ATELJE

T. KUNC — LJUBLJANA

Mestni trg 14 — Pod Trančo 2 — Paviljon »H. 453,

BRINJE (črna hrvaško), prvovrstno, nudi po najnižji ceni L. KNEZ, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 3. 6023

Inserirajte v „Domoljubu“!

TRI

Pranie brez truda!

TRI-SODA

Vedno lepo, belo, dehteče perilo, nežne, bele roke, brez vsakih razpoklin, nobenih bolečin v križu, pri uporabi TRI — za namakanje perila, in ZLATOROG-terpentinovega mila za pranje!

Zlatorog terpentinovo milo je dobro, izdatno in z jamčeno neškodljivo!

TRI — za NAMAKANJE perila — pere sama — beli, pa ne razjeda!

Stane MALO, nudi MNOGO!

Tvornice Zlatorog Maribor

Preklic. Podpisani Ivan Bogataj, čevljarški preključem vse obdolžitve, iznešene proti gospodu Alojzu Gostiša, posestniku in gostilničarju v Štani vasi, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. V Žireh, 31. avg. 1926. IVAN BOGATAJ

Najpopolnejši
STOEWER
šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Praden si nabavite stroji, oglejte si to izrednost pri tržki

L. Baraga,
Ljubljana
Selenburg ul. 6/L
Brezplačen posk. 15 letov jamstva.

TRGOVINA MIHAJLO LAPUH

Skoljka Loka, od prodaja vsled preselitve trgovine vse manufakturno blago po globoko znižanih cenah. N. pr. krep po 7, 11 in 15 Din; poldeleni po 12 Din; oksford za srajce po 10 in 11 Din; kambriki po 10 Din; bela kontenina po 9, 10 in 11 Din; štofi, lepi, trpežni po 48, 50, 55, 60, 70 in 80 Din; moške srajce po 35, 38, 40, 45 in 50 Din itd. — Vse globoko pod dnevno ceno!

Francoska linija, Cie. Gle. Transatlantique, Havre-Newyork, samo 6 dni čez morje dobra hrana in pijača brezplačno, Cie. Chargeurs Réunis, Sud Atlantique, in Transport Maritimes

za pomor. vožnje v južno Ameriko, Avstralijo, Argentinijo in Kanado.

Tozadevna pojasnila in vozne listke daje zastopnik

Ivan Kraker

Ljubljana

Kolodvorska ul. 35.

Najnižje cene za najboljša blaga dosežete edino pri tvrdki J. Menartu - Domžale.

Ravno dospela velikanska množina zimskega blaga. Lepi trpežni moški in ženski štofi, krasni barhenti, flanela in razno drugo zimsko blago. Preden si nabavite zimsko blago, oglejte si moje zalogo, kakor tudi zanimajte se za moje prav nizke cene. — Dalje prodajam odslej naprej letno blago strogo po tovarn. cenah, tako, da si vsak še tako reven lahko nabavi blago za mal denar za svojo potrebo. Pridite, oglejte si in prepričali se boste!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

Račun poštnege čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.—, vloge nad Din 250,000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktno zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Prodaja srečk Državne razredne loterije.